

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace v roce 2024

B | R | N | O

Zoo Brno a stanice
zájmových činností,
příspěvková organizace

BRNO

ZPRÁVA O ČINNOSTI ZOO BRN A STANICE ZÁJMOVÝCH ČINNOSTÍ, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZA ROK 2024

OBSAH:

I.	PLNĚNÍ ÚKOLŮ V OBLASTI HLAVNÍ ČINNOSTI ORGANIZACE	5
1.	Činnost chovatelská	5
1.1.	Stavy zvířat	5
1.2.	Adopce, veřejné sbírky	13
1.3.	Kura Kura - želvy v ohrožení	14
1.4.	Pomoc chovu ohrožených druhů zvířat	14
1.5.	Záchranný mezinárodní program reintrodukce orla východního a mezinárodní repatriační program pro jeřáby na Dálném východě	14
1.6.	Podpora záchranné stanice Jinačovice	14
1.7.	Jsme v tom spolu	14
2.	Činnost vzdělávací	17
2.1.	Útvar vzdělávání Zoo Brno	18
2.2.	Útvar Středisko ekologické výchovy Hlídka (SEV Hlídka)	24
3.	Poskytování služeb v souvislosti s péčí o návštěvníky	27
3.1.	Akce pro veřejnost	28
3.2.	Zážitkové programy Zoo Brno	29
4.	Činnost související s vlastním provozem Zoo Brno	30
4.1.	Správa majetku	30
4.1.	Útvar dopravy a zeleně	31
4.2.	Informační technologie	31
II.	PLNĚNÍ ÚKOLŮ V PERSONÁLNÍ OBLASTI	33
1.	Organizační a personální změny v roce 2024	33
1.1.	Organizační struktura	33
1.2.	Personální obsazení	34
1.3.	Změny personálního obsazení 2024	36
1.4.	Rozvoj podnikové kultury	36
2.	Dobrovolnictví v Zoo Brno	36
3.	Vzdělávání zaměstnanců	37
4.	Dodržování bezpečnosti práce, pracovní úrazy za rok 2023	38
4.1.	Roční prověrka BOZP a PO	38
4.2.	Roční kontrola všech pracovišť smluvním poskytovatelem pracovně lékařských služeb	39
4.3.	Pracovně lékařské prohlídky	39
4.4.	Pracovní úrazy	39
4.5.	Školení v oblasti BOZP a PO	39

III.	PLNĚNÍ ÚKOLŮ V OBLASTI HOSPODAŘENÍ	40
1.	VÝNOSY	40
1.1.	Rozpis všech výnosů s uvedením rozpočtu na daný rok, skutečnosti ke konci sledovaného období, skutečnosti za stejné období minulého roku, procentní plnění upraveného rozpočtu (v Kč)	40
1.2.	Zdůvodnění meziročních odchylek ve vývoji jednotlivých druhů výnosů	40
2.	NÁKLADY	41
2.1.	Podrobný rozpis čerpání nákladů s uvedením rozpočtu na daný rok, skutečnosti ke konci sledovaného období, skutečnosti za stejné období minulého roku, procentní plnění upraveného rozpočtu (v Kč)	41
2.2.	Zdůvodnění meziročních odchylek ve vývoji jednotlivých druhů nákladů	42
2.3.	Plnění odpisového plánu	42
3.	FINANČNÍ MAJETEK	43
3.1.	Stavy finančních prostředků na bankovních účtech	43
3.2.	Pokladní hotovost	43
3.3.	Ceniny	44
4.	POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY	44
4.1.	Pohledávky	44
4.2.	Závazky	44
5.	TRANSFERY Z JINÝCH VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ (PODROBNÝ ROZPIS PŘIJATÝCH TRANSFERŮ, INFORMACE O JEJICH ČERPÁNÍ)	44
5.1.	Finanční prostředky poskytnuté Ministerstvem životního prostředí ČR v rámci programu „Příspěvek zoologickým zahradám pro rok 2024“	44
Celkem	744 224,00 Kč	45
Předmět podpory 1.1, 2.2, 2.3:		45
1. Chov ohrožených druhů světové fauny v českých zoologických zahradách.		45
1.1	<i>CHOV OHROŽENÝCH DRUHŮ SVĚTOVÉ FAUNY CHRÁNĚNÝCH PODLE ZVLÁŠTNÍHO PRÁVNÍHO</i>	45
<i>PŘEDPISU</i>		45
DOTACE BYLA POUŽITA NA KRYTÍ ČÁSTI NÁKLADŮ NA KRMIVO PRO ZVÍŘATA ZAŘAZENÁ DO VÝŠE UVEDENÝCH BODŮ.		45
1. Chov ohrožených druhů světové fauny v českých zoologických zahradách.		45
5.2.	Finanční prostředky poskytnuté MŽP v rámci programu „Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu“ podporovaného z Finančního mechanismu Norska 2021 – 2024	46
5.3.	Finanční prostředky od Úřadu práce Brno – město	47
5.4.	Účelový neinvestiční příspěvek z MŠMT na provoz školského zařízení	47
5.5.	Účelový neinvestiční příspěvek TAČR 2024 - 2026	47
5.6.	Účelový neinvestiční příspěvek z MŠMT OP JAK Šablony 2023 - 2025	47
6. INVESTICE		48

IV.	KOMENTÁŘ K TABULCE „PLÁN TVORBY A ČERPÁNÍ PENĚŽNÍCH FONDŮ“	50
V.	KONTROLNÍ ČINNOST	55
1.	Roční plán kontrolní činnosti prováděné organizací	55
	AUDIT Č.1 – DPP, DPČ- ZÁKONNÝ LIMIT ČERPANÝCH DOHOD	55
	AUDIT Č.2 – EVIDENCE SMLUV, REGISTR SMLUV	55
	AUDIT Č.3 – POSKYTOVÁNÍ OSOBNÍCH OCHRANNÝCH PROSTŘEDKŮ (OOP)	55
	AUDIT Č.4 - OCHRANA OZNAMOVATELŮ V RÁMCI ORGANIZACE	55
	AUDIT Č.5 - ZÁVĚREČNÝ SHRNUJÍCÍ AUDIT, PROVĚŘENÍ PLNĚNÍ NÁVRHŮ DOPORUČENÍ V RÁMCI INTERNÍCH AUDITŮ, KTERÉ BYLY PROVEDENY V ORGANIZACI V ROCE 2024.	55
2.	Vyhodnocení plánu kontrolní činnosti prováděné organizací za předchozí rok	55
2.1.	Úvod	55
2.2.	Audity realizované v roce 2024	56
	ZÁVĚR AUDITU: V RÁMCI PŘEDMĚTNÉHO INTERNÍHO AUDITU Č. 1/2024 NEBYLY ZJIŠTĚNY ŽÁDNÉ NEDOSTATKY.	56
	AUDIT Č.2/2024 – POSKYTOVÁNÍ OSOBNÍCH OCHRANNÝCH PROSTŘEDKŮ (OOP)	56
	PŘEDMĚT AUDITU: KONTROLA A PROVĚŘENÍ POSKYTOVÁNÍ OSOBNÍCH OCHRANNÝCH PRACOVNÍCH POMŮCEK (OOPP).	56
	CÍL AUDITU: PŘEDMĚTNÝ AUDIT JE ZAMĚŘEN NA KONTROLU A PROVĚŘENÍ POSKYTOVÁNÍ OSOBNÍCH OCHRANNÝCH PRACOVNÍCH POMŮCEK (OOPP) V ORGANIZACI ZOO BRNO.	56
	ZÁVĚR AUDITU: V RÁMCI PŘEDMĚTNÉHO INTERNÍHO AUDITU Č. 2/2024 NEBYLY ZJIŠTĚNY ŽÁDNÉ ZÁVAŽNÉ NEDOSTATKY.	56
2.3.	Souhrnné zhodnocení výsledků interního auditu	57
VI.	INFORMACE O VÝSLEDKU INVENTARIZACE MAJETKU A ZÁVAZKŮ	58
1.	VYHODNOCENÍ PRŮBĚHU INVENTUR	58
VII.	INFORMACE O DOPLŇKOVÉ ČINNOSTI	60

I. Plnění úkolů v oblasti hlavní činnosti organizace

Zoo Brno a stanice zájmových činností, příspěvková organizace (dále jen Zoo Brno) vyvíjí svou činnost v oblasti chovatelské, ochrannářské, vědecké a vzdělávací, dále poskytuje služby v souvislosti s péčí o návštěvníky, vyvíjí rovněž činnosti související s vlastním provozem a provozuje stanici zájmových činností se zaměřením na EVVO (Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta).

1. Činnost chovatelská

1.1. Stavy zvířat

K poslednímu dni roku 2024 chovala brněnská zoo **2 164 jedinců 413 druhů**. Počty druhů a jedinců (rozvržených do sedmi skupin) na začátku a na konci roku 2024, uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 1: Počty zvířat chovaných v Zoo Brno na začátku a na konci roku 2024

	01. 01. 2024		31. 12. 2024	
	Druh	Jedinec	Druh	Jedinec
Bezobratlí (<i>Invertebrata</i>)	74	386	74	384
Paryby (<i>Chondrichthyes</i>)	2	14	2	6
Ryby (<i>Pisces</i>)	108	830	119	951
Obojživelníci (<i>Amphibia</i>)	6	26	7	28
Plazi (<i>Reptilia</i>)	60	259	57	212
Ptáci (<i>Aves</i>)	66	241	77	259
Savci (<i>Mammalia</i>)	84	333	77	324
Celkem (Total)	400	2 089	413	2 164

K poslednímu dni roku 2024 bylo v kolekci zvířat Zoo Brno 56 taxonů savců, ptáků, plazů a ryb, jejichž chov řídí Evropské záchovné programy pro ohrožené druhy (EEP) a plemenné knihy (ESB):

Český název	Latinský název	Stav v zoo	Celkem exemplářů
Lemur tmavý	<i>Eulemur macaco</i>	1.2.0	4
Lemur kata	<i>Lemur catta</i>	5.0.0	5
Lemur vari	<i>Varecia variegata</i>	1.1.0	2
Kosman běločelý	<i>Callithrix geoffroyi</i>	1.4.0	5
Lvíček zlatohlavý	<i>Leontopithecus chrysomelas</i>	1.1.0	2
Tamarín žltoruký	<i>Saguinus midas</i>	5.2.0	7
Tamarín pinčí	<i>Saguinus oedipus</i>	1.1.0	2
Dželada hnědá	<i>Theropithecus gelada</i>	1.0.0	1
Margay	<i>Leopardus wiedii</i>	1.1.0	2
Manul	<i>Otocolobus manul</i>	1.2.0	3
Lev konžský	<i>Panthera leo bleyenberghi</i>	1.1.0	2
Levhart cejlonský	<i>Panthera pardus kotiya</i>	0.1.0	1

Tygr sumaterský	<i>Panthera tigris sumatrae</i>	0.1.0	1
Kočka rybářská	<i>Prionailurus viverrinus</i>	1.1.0	2
Klokánek králíkovitý	<i>Bettongia penicillata</i>	1.2.0	3
Klokan žlutonohý	<i>Petrogale x. xanthopus</i>	3.2.0	5
Klokan bažinný	<i>Wallabia bicolor</i>	1.2.0	3
Medvěd lední	<i>Ursus maritimus</i>	0.1.0	1
Medvěd hnědý (kamčatský)	<i>Ursus arctos beringianus</i>	0.2.0	2
Panda červená	<i>Ailurus fulgens</i>	1.1.0	2
Surikata	<i>Suricata suricatta</i>	5.3.1	9
Rosomák	<i>Gulo gulo gulo</i>	1.2.0	3
Vlk obecný (arktický)	<i>Canis lupus arctos</i>	3.6.0	9
Vlk hrivnatý	<i>Chrysocyon brachyurus</i>	1.1.4	6
Kůň Przewalského	<i>Equus caballus przewalskii</i>	0.2.0	2
Kiang	<i>Equus kiang holdereri</i>	1.3.0	4
Žirafa síťovaná	<i>Giraffa camelopardalis reticulata</i>	1.2.0	3
Tapír jihoamerický	<i>Tapirus terrestris</i>	1.1.0	2
Vikuňa	<i>Vicugna vicugna</i>	1.2.0	3
Buvolec běločelý	<i>Damaliscus pygargus phillipsi</i>	1.3.0	4
Takin indický	<i>Budorcas t. taxicolor</i>	3.3.0	6
Berneška rudokrká	<i>Branta ruficollis</i>	1.1.0	2
Polák východní	<i>Aythya baeri</i>	1.1.0	2
Kajka mořská	<i>Somateria mollissima</i>	0.2.0	2
Čáp černý	<i>Ciconia nigra</i>	1.1.0	2
Jeřáb mandžuský	<i>Grus japonensis</i>	2.1.0	3
Jeřáb daurský	<i>Antigone vipio</i>	1.1.0	2
Sovice sněžní	<i>Bubo scandiacus</i>	1.1.0	2
Puštík bělavý západosibiřský	<i>Strix uralensis uralensis</i>	1.1.0	2
Korunáč Sclaterův	<i>Goura sclateri</i>	1.1.0	2
Kakadu palmový	<i>Probosciger a. aterrimus</i>	0.2.0	2
Nestor kea	<i>Nestor notabilis</i>	1.1.0	2
Zoborožec kaferský	<i>Bucorvus leadbeateri</i>	1.1.0	2
Majna Rothschildova	<i>Leucopsar rothschildi</i>	0.1.0	1
Želva paprscitá	<i>Astrochelys radiata</i>	1.2.0	3
Želva pavoukovitá	<i>Pyxis arachnoides brygooi</i>	5.2.12	19
Orlície bornejská	<i>Orlitia borneensis</i>	2.0.0	2
Dlouhokrčka McCordova	<i>Chelodina mccordi</i>	1.1.0	2
Korovec mexický	<i>Heloderma horridum</i>	1.0.3	4
Leguán mangrovový	<i>Ctenosaura bakeri</i>	1.2.0	3
Leguán nosorohý	<i>Cyclura cornuta</i>	1.2.0	3
Užovka proužkovaná	<i>Thamnophis sirtalis</i>	1.2.6	9
Duhovkovití (26 druhů)	<i>Melanotaeniidae</i>	0.0.396	396
Halančíkovec dlouhohřbetý	<i>Cyprinodon longidorsalis</i>	0.0.5	5
Mečovka zelená	<i>Xiphophorus hellerii</i>	0.0.6	6
Vrubozubcovití (2 druhy)	<i>Cichlidae</i>	0.0.4	4
Celkem			506

1.1.1. Odchovy zvířat

V roce 2024 se v Zoo Brno narodilo 276 (48) mláďat (počet druhů v závorce):

savci 123 (19)
ptáci 56 (18)
plazi 52 (7)
obojživelníci 2 (1)
ryby 43 (3)

Jednotlivé odchovy:

Poprvé v historii Zoo Brno došlo k odchovu následujících druhů:

0.0.4 tinama koroptví (*Nothoprocta perdicaria*), **1.3 bažant mikádo** (*Syrnaticus mikado*), **0.0.1 morčák bílý** (*Mergellus albellus*), **0.0.2 luňák hnědý** (*Milvus migrans*), **1.0 kakadu růžový** (*Eolophus roseicapilla*), **4.0 hrdlička divoká** (*Streptopelia turtur*), **1.1 majna hnědá** (*Acridotheres fuscus*), **0.0.6 užovka sanfranciská** (*Thamnophis sirtalis tetrataenia*), **0.0.6 zmije obecná** (*Vipera berus*).

Z opakovaných odchovů je možné vyzdvihnout narození těchto druhů:

2.1.4 vlk hřivnatý (*Chrysocyon brachyurus*), **1.0 jelen milu** (*Elaphurus davidianus*), **2.2 wapiti sibiřský** (*Cervus canadensis*), **0.1.0 buvolec běločelý** (*Damaliscus pygargus phillipsi*), **0.3 sob polární** (*Rangifer tarandus*), **0.0.1 lžičák novozélandský** (*Spatula rhynchotis variegata*), **1.0 jeřáb mandžuský** (*Grus japonensis*), **0.1 výr západosibiřský** (*Bubo b. sibiricus*), **0.1 výr virginský** (*Bubo virginianus*), **0.4 papoušek Alexandřin** (*Polytelis alexandrae*), **0.0.6 užovka sanfranciská** (*Thamnophis sirtalis tetrataenia*), **0.0.6 zmije obecná** (*Vipera berus*), **0.0.2 dasie smaragdová** (*Lamprolepis smaragdina*), **0.0.3 želva pavoukovitá** (*Pyxis arachnoides*) a **0.0.1 anolis** (*Anolis leachii*), **0.0.2 červorovec splývavý** (*Typhlonectes natans*), **0.0.11 hladinovka čtyřoká** (*Anableps anableps*), **0.0.24 duhovka Bowmanova** (*Melanotaenia bowmani*)

1.1.2. Nové druhy

Kolekci zvířat chovaných v brněnské zoologické zahradě obohatil v roce 2024 příchod 26 nových živočišných druhů: **1.1 noháč jihoafrický** (*Pedetes capensis*), **2.6 morče divoké** (*Cavia aperea*), **1.0 osel domácí** (*Equus africanus f. asinus*), **1.1 páv indočínský** (*Pavo muticus imperator*), **0.2 husa císařská** (*Chen canagicus*), **1.1 jeřáb daurský** (*Antigone vipio*), **4.3 pelikán bílý** (*Pelecanus onocrotalus*), **1.1 dytík úhorní** (*Burhinus oedicephalus*), **1.1 holub kouřový** (*Columba pulchricollis*), **1.1 zoborožec kaferský** (*Bucorvus leadbeateri*), **1.1 mandelík fialovoprský** (*Coracias caudatus*), **2.0 kukačka bělobrvá** (*Centropus superciliosus*), **1.0 leloun soví** (*Podargus strigoides*), **0.2 klubák červenozobý** (*Buphagus erythrorhynchus*), **1.0 konipas předoasijský** (*Motacilla flava feldegg*), **2.0 sýkořice vousatá** (*Panurus biarmicus*), dva druhy mořských ryb havýšů a 8 druhů sladkovodních ryb.

1.1.3. Nové expozice a rekonstrukce

V průběhu roku 2024 jsme otevřeli tyto nové expozice:

- Expozice pro varany Mitchellovy a ryby hlavačky

Dále jsme dokončili tyto revitalizace a rekonstrukce:

- Revitalizace expozice lišky polární.
- Revitalizace expozice papoušků patagonských a tinam koroptvích.

- Úprava vodní plochy ve voliére sovice sněžní v souladu s potřebami welfare druhu.
- Adaptace expozice po lachtanovi medvědím pro pelikány bílé.
- Adaptace expozice po samci levharta cejlonského pro pávy indočínské.
- Adaptace expozice po kočce pouštní pro korunáče Sclaterovy.

1.1.4. Doplnění chovných skupin

Na doplnění stávajících chovných skupin a pro vytvoření nových chovných párů byli do zoo přivezeni např. tyto jedinci:

1.0 zebra Chapmanova (*Equus quagga chapmani*), **0.1 velbloud dvouhrbý** (*Camelus bactrianus*), **0.1 hoko červený** (*Crax rubra*), **0.1 jeřáb panenský** (*Anthropoides virgo*), **1.0 sovice sněžní** (*Bubo scandiacus*), **1.0 straka modrá** (*Cyanopica cyanus*), **0.1 ledňák obrovský** (*Dacelo novaeguineae*), **1.0 dudek chocholatý** (*Upupa epops*)

1.1.5. Zhodnocení zlepšování welfare chovaných zvířat v Zoo Brno

Welfare je jako jeden ze základních kamenů v evropských i světových zoologických asociacích velmi důležitou součástí zoologických zahrad. Je třeba zvířatům poskytnout podmínky, aby mohla přirozeně projevovat svá běžná chování, přecházet problémům s nestandardními typy chování a zlepšila se i veterinární péče. Proto bylo v roce 2024 na chovatelském úseku změněno fungování welfare, což má za úkol zajistit životní pohodu všech chovaných zvířat. Přesunem bývalé kurátorky savců Ing. Oldřišky Kučerové na pozici welfare specialisty, začala práce na enrichmentových plánech a poskytování enrichmentu různým druhů zvířat. Pracuje se také na poskytnutí podpory chovatelům, jak nastavit tréninkové plány jednotlivých zvířat, aby byla usnadněna veterinární péče. Stará se také o to, aby jednotlivé druhy byly pravidelně hodnoceny pomocí zhodnocení welfare („welfare assessment“), které pomohou určit stav expozice a zdravotní a psychický stav jedinců v ní chovaných. Loňský rok byl ve znamení zejména tvorby vhodného zhodnocení a nastavování metodik měření. V rámci welfare navštívila welfare specialistka i welfare forum v Itálii, pořádané organizací EAZA a zde převzala řadu nápadů na hodnocení a zpracovávání enrichmentových a tréninkových plánů.

Personální změny

Rok 2024 byl pro chovatelský úsek plný personálních změn, které měly za cíl posunout fungování tohoto úseku zase o kus dál v jeho rozvoji a produktivitě. Od prosince roku 2022, kdy se udála poslední organizační změna na tomto úseku, se sledoval vývoj vztahů na pracovišti a vzájemné fungování jednotlivých pozic. Na začátku roku 2024 proběhlo vyhodnocení této poslední organizační změny a bylo rozhodnuto, že je nutné strukturu v některých oblastech pozměnit. Proto od května roku 2024 začala na tomto úseku platit nová organizační struktura.

První změnou bylo, že vedoucí chovatelského úseku přestal dělat zároveň i činnost vedoucího útvaru krmiv a vedoucího útvaru welfare. Nově pozici vedoucího útvaru krmiv obsadil jeho podřízený z útvaru krmiv Mgr. Tomáš Němec, Ph.D.. Na tomto útvaru tedy v roce 2024 nebyla do května obsazena pozice vedoucího útvaru krmiv a řídil ji vedoucí chovatelského úseku. Od května pak nebylo obsazeno pracovní místo chovatel-koordinátor zásobování, které se podařilo obsadit až koncem roku. Touto změnou došlo ke snížení tlaku na vedoucího chovatelského úseku a opětovnému využití plného potenciálu útvaru krmiv.

Dále došlo ke zrušení útvaru welfare, kde se dlouhodobě nedařilo obsadit dvě ze čtyř pracovních pozic (vedoucí útvaru welfare a welfare specialista). Ještě před zrušením tohoto útvaru v roce 2024, dal jeden pracovník welfare specialista výpověď a na útvaru tedy zůstal pouze jeden fungující zaměstnanec. Po zrušení tohoto útvaru se zbývající pracovník Matyáš Bernardy, MSc (welfare specialista) přesunul na pozici kurátora savců. Naopak kurátorka savců Ing. Oldřiška Kučerová se přesunula na uvolněné místo welfare specialisty. Zrušením útvaru

welfare a prohozením těchto dvou pracovníků došlo ke zvýšení produktivity a efektivnějšímu řešení některých nastavených procesů.

Další velmi významnou změnou bylo zrušení čtyř chovatelských útvarů (útvary kopytníci - Bc. Lubomír Gala, útvary savci, šelmy, opice - Ing. Oldřiška Kučerová, útvary ptáci - RNDr. Petr Suvorov, Ph.D., útvary plazi, obojživelníci, ryby - Mgr. Petr Šrámek), které vedli kurátoři chovu a zároveň vznikl tří nových chovatelských útvarů (útvary dolní – Ing. Miloslav Walter, útvary střední – Dušan Šudák, útvary horní – Bc. Lubomír Gala), které začali řídit revírníci. Všichni kurátoři tedy zůstali na svých pozicích, kromě kurátora kopytníků Bc. Lubomíra Galy, který se přesunul na pozici revírníka horního útvaru. Oddělením činností řízení běžného provozu od odborné kurátorské činnosti došlo k výraznému zklidnění napjaté situace na chovatelském úseku, neboť kurátoři nebyli schopni vykonávat zároveň obě činnosti v potřebném rozsahu. Tím, že provoz dostal nové vedoucí přímo z řad chovatelů, došlo k celkovému zlepšení spolupráce chovatelů na jednotlivých útvarech. Zároveň došlo také u kurátorů k výraznému posunu a rozvoji v oblasti odborné kurátorské činnosti, která zase posunula dále celou organizaci.

Poslední sérií změn na chovatelském úseku byl přesun asistentky chovatelského úseku, Mgr. Terezy Karasové na uvolněnou pozici kurátora kopytníků po Bc. Lubomíru Galovi a přesun pracovníka ředitelského úseku Bc. Christiana Pelíška na uvolněnou pozici asistenta chovatelského úseku. Jelikož se však v rámci nové organizační změny změnila i náplň asistenta chovatelského úseku, došlo ke změně názvu této pozice na registrátora.

Ochranná činnost – záchranné projekty v České republice

Ochrana sýčků obecných (*Athene noctua*) na jižní Moravě

Na víceletém projektu Ochrana sýčků obecných na jižní Moravě se naše zoo v roce 2024 nadále podílela především pravidelným monitoringem populace sýčků obecných v zájmovém území projektu, výrobou i instalací speciálních budek a propagací ochrany sýčků mezi širokou veřejností.

Partnerskou organizací zmíněného projektu je Český svaz ochránců přírody (ČSOP), základní organizace 56/02 Břeclav, jejíž kontaktní osobou je Mgr. Libor Opluštil, člen Mezinárodní pracovní skupiny pro výzkum a ochranu sýčků obecných ILOWG (International Little Owl Working Group). K realizaci projektu také přispěli pracovníci Záchranné stanice živočichů v Bartošovicích na Moravě.

Ochrana sýčků obecných se Zoo Brno věnovala ve třech hlavních oblastech: 1) monitoring přirozeného výskytu sýčků, 2) zajištění bezpečných hnízdních podmínek, 3) management vybraných lokalit obsazených sýčkem obecným za účelem podpory dalšího nárůstu populace. Monitoring přirozeného výskytu probíhal od března do srpna metodou přímého průzkumu lokalit, především areálů zemědělských podniků. Hledaly se pobytové stopy (vývržky, trus), případně byla snaha sýčky přímo pozorovat. Celkem bylo prozkoumáno 50 lokalit okresů Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo. Výskyt sýčků obecných byl zaznamenán na 1 lokalitě. Posléze byly potvrzeny 3 případy hnízdění.

Záchranný program sysla obecného (*Spermophilus citellus*) v České republice

Sysel obecný je příkladem původně běžného druhu označovaného dokonce za „škůdce“, který se vlivem člověka dostal na pokraj vyhynutí. V červeném seznamu ohrožených druhů obratlovců ČR je sysel obecný klasifikován jako kriticky ohrožený druh. Recentně je výskyt sysla obecného zaznamenán na zhruba 40 více, či méně izolovaných lokalitách. Právě

izolovanost a většinou malá početnost kolonií jsou v současné době hlavními příčinami ohrožení sysla obecného v ČR. Vzhledem k malému množství jedinců na většině recentních lokalit patří k rizikovým faktorům i klimatické extrémny. Relativně deštivější sezóna roku 2021 měla za následek snížení celkové syslí populace meziročně o cca 20%.

Pro dosažení cílů záchranného programu zahájeného v roce 2015 bylo třeba přistoupit k zakládání nových populací sysla obecného. V současné době není žádná populace na území České republiky natolik početná, aby mohla sloužit k odběru většího množství (až stovek) jedinců pro přímé repatriace. Proto bylo nutné zvládnout metodu úspěšného množení tohoto druhu v člověkem podporovaných a polopřirozených chovech, které se tak staly zdrojem jedinců pro repatriční akce.

V roce 2024 tak i nadále pokračovala dlouhodobá úspěšná spolupráce na projektu vedeném Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky s názvem „Založení nových odchovů sysla obecného a osvětová činnost v rámci realizace jeho záchranného programu“. V rámci tohoto projektu byla do voliéry v zázemí Zoo Brno v roce 2015 vypuštěna skupina 39 syslů, kteří pocházeli z odchytů ve volné přírodě západního Slovenska.

Polopřirozený chov je každoročně hodnocen jako velmi úspěšný a naplňuje svůj cíl v projektu. Vzhledem ke stálému a vysokému počtu jak dospělých, tak mladých zvířat v zoo, proběhlo v srpnu 2024 v pořadí již osmé vypuštění odchovaných jedinců ze Zoo Brno do přírody ČR, tentokrát v počtu osmnácti kusů. Jako nejvhodnější místo byla vybrána lokalita Božice na Znojemsku. Jak odchyt, tak i následný transport a vypuštění proběhly bez komplikací a za účasti médií a to jak rozhlasových, tak i televizních. Následná kontrola potvrdila přítomnost syslů na lokalitě.

Ochrana dudka chocholatého (*Upupa epops*) na jižní Moravě

V roce 2024 pokračoval projekt ochrany dudka chocholatého. Cílem tohoto projektu je podpora hnízdních příležitostí a údržba potravních lokalit, vhodných pro dudka chocholatého. Ochrana takových lokalit potom pomůže chránit i další druhy zvláště chráněných živočichů a rostlin.

Spolupráce s ČSOP Morava dále úspěšně pokračuje. K roku 2024 máme instalovaných celkem 27 umělých hnízdních dutin na 10 lokalitách. V roce 2024 dudek zahnízdil ve třech z nich. Ve dvou vyvedl celkem 21 mlád'at. Celkem máme tak od roku 2017 vyvedeno už přes 70 malých dudků chocholatých.

S pomocí pracovníků Krajského úřadu Jihomoravského kraje byly pro sezónu 2024 vybrány dvě prioritní lokality, kterým byla věnována managementová péče formou mozaikovitého kosení, pasení kozami a ovci a výřezu dřevin. Cílem je udržet hnízdicí pár dudků chocholatých na lokalitě, kde již jsou a vytvořit vhodný potravní biotop na zbývajících lokalitách, které může dudek v budoucnu obsadit. V rámci tohoto projektu byly na výše vybraných lokalitách provedeny tyto práce:

- Extenzivní pastva smíšeného stáda ovci a koz na celkové ploše cca 0,55 ha.
- Mozaiková seč na třech dílčích plochách – ořechy 2700 m², borovice 4500 m² (50% mozaika), rudérál 2000 m².
- Chemická likvidace expanzního porostu ostružiníku – 1500 m².
- Chemická likvidace (postřik na list) expanzní svídy krvavé – 2000 m².
- Pokosení odumřelých svíd – 2000 m².

Nutné finanční prostředky byly hrazeny ze sbírkových účtů Zoo Brno.

Managementové zásahy jednoznačně přispěly ke zlepšení stavu biotopu na daných lokalitách a pomohou rozšířit diverzitu místní fauny i flóry. Tím došlo k obnovení původních podmínek (prosvětlení, odnos nahromaděných živin) na stanovišti. Obnovil se tak biotop, který hostí celou řadu druhů rostlin a na ně vázaných živočichů, mezi kterými jsou druhy sloužící jako potrava

pro dudky a samozřejmě i další druhy. Z ptáků např. ťuhýk obecný (*Lanius collurio*), krutihlav obecný (*Jynx torquilla*), bramborníček (*Saxicola* spp.) a mnoho dalších.

Péče o potravní lokality však není záležitostí jednorázovou. O takto vzniklé a obnovené biotopy je třeba se starat i v následujících letech, jinak opět dojde k jejich degradaci. Vhodná je jak pastva, tak i kosení. Pokud se na lokalitě vyskytují invazní druhy bylin a dřevin, je vhodné na ní provádět management alespoň jednou ročně. Pokud jsou stepní stráně zachovalé, stačí vhodný management jednou za 2-3 roky. Nezbytný je ale každoroční monitoring a sledování stavu. Proto má tento projekt velký potenciál a měl by pokračovat i v dalších letech.

Testování účinnosti opatření pro předcházení konfliktů s bobry evropskými (*Castor fiber*)

V uplynulém roce 2024 jsme pokračovali s monitoringem lokalit, na kterých byla v minulých letech použita technická opatření. Jednalo se o tři lokality, na kterých byl aplikován drén do bobří hráze zajišťující stálou výšku hladiny vody (lokality Havlíčkův Brod, Krasavec a Světnov). Na dvou lokalitách byla v roce 2023 vyzkoušena další dvě nová opatření – plovoucí elektrický ohradník a zavěšené PET lahve na přepadu rybníka, jejichž funkčnost jsme v roce 2024 nadále kontrovali.

Drén u obce Krasavce (okr. Plzeň) někdo poničil tak, že se již nedal dále použít. Lokalita je v současnosti pravidelně monitorována koordinátorkou Plánu péče o bobra.

Drénovaná hráz na Travním Dvoře u obce Hrabětice fungovala beze změn, drén plnil svoji funkci až do poslední kontroly v prosinci 2023, kdy jsme zjistili, že byla část hráze rozebrána a drén byl neopravitelně poškozen. Část roury byla odvezena a zlikvidována. Zbytek drénu, který nebyl poničen, jsme v červenci 2024 odstranili z lokality a uschovali pro další případné použití. Této lokalitě se již nadále nebudeme věnovat.

Drén na lokalitě Stříbrný potok u Havlíčkova Brodu fungoval začátkem roku beze změn. Zřejmě vlivem povodní a nánosů bahna došlo k zprohýbání ochranného koše z kari sítí umístěného u ústí roury, který bylo nutné opravit a pravidelně čistit. Do blízkosti hráze byla umístěna fotopast, která však přímou aktivitu bobrů nezachytila, ačkoliv bylo zřejmé, že pod vodní hladinou ucpávají ochranný koš bahnem. V průběhu května postupující stavba obchvatu Havlíčkova Brodu způsobila naplavení bahna a jeden z nepoužívaných drénů nebylo možné vytáhnout. Po domluvě s povodím se bobří hráz odstranila, oba drény byly vytaženy a bylo vybagrováno bahno z potoka. Budeme nyní čekat, zda si bobří hráz nově postaví a v závislosti na situaci budeme znovu drénovat nebo zvolíme jiný typ opatření. Opatření s PET lahvemi na přepadu Lihovarského rybníka (vtéká do něj Stříbrný potok), kde se bobří snažili postavit hráz, stále funguje, ani umístěná fotopast neukázala, že by bobří byli v této části rybníka aktivní.

Poslední řešenou lokalitou je Stržský potok v obci Světnov (okr. Žďár nad Sázavou). Bobří zde postavili hráz, díky které docházelo k zatopení sklepů domů místních obyvatel. Hráz byla drénována kolegy z ČVUT a AOPK. Jelikož bylo toto opatření nedostatečné, umístili jsme kolem hráze a ochranného koše plovoucí elektrický ohradník. Opatření fungovalo do povodní na začátku roku 2024. Hrozilo stržení ohradníku vodou, a proto byl dočasně odstraněn a uložen na RP AOPK ČR Vysočina. Lokalitu pravidelně kontroluje a udržuje kolega z AOPK. Bobří nyní hladinu vody nezvyšují ani ochranný koš neucpávají a nebylo zatím potřeba ohradník znovu instalovat. Podle pobytočných znaků na lokalitě došlo mimo jiné k poklesu početnosti bobrů v rodině.

Cílem všech výše uvedených opatření je snížení konfliktnosti výskytu bobrů, vedoucí k zachování jejich hrází, které zvyšují retenci a akumulaci vody v krajině, zlepšují kvalitu vody v tocích, umožňují rozvoj mokřadních biotopů a navýšení biodiverzity na předemných lokalitách.

Ochranářská činnost – mezinárodní záchranné projekty

Kura Kura – program pro záchranu mořských želv

V roce 2024 došlo k rozšíření spektra projektových aktivit, které mají za cíl chránit jak mořské želvy, tak i ostatní živočichy v oceánech. Zaměření projektu na oblast jihovýchodní Asie zůstává i nadále. V rámci rozšíření spolupráce s dalšími subjekty, které svojí činností naplňují poslání projektu Kura – Kura, došlo v roce 2024 k finanční podpoře české organizace Chráníme mořské želvy. Ta použila získané prostředky m.j. na následující aktivity:

1) V zahraničí (zejména v Jihovýchodní Asii)

- Vzdělávání dětí nejen o želvách, moři a přírodě celkově, ale i výuka angličtiny a také to, jak minimalizovat odpad a jak zacházet s tím, který už vytvořily.
- Tvorba vzdělávacích materiálů v indonéském, anglickém, španělském jazyce i v sinhálštině. Ty se používají v mnoha zemích světa na třech kontinentech.
- Podpora místních řemeslníků v oblastech, kde dochází ke střetu mezi lidmi a mořskými želvami. Cílem je nabídnout jim alternativní způsoby obživy, které jsou šetrnější k přírodě a k životnímu prostředí. součástí je i podpora místních řemeslných dílen.
- Workshopy, kde se místní obyvatelé učí vyrábět produkty z kokosových ořechů a ne ze želvoviny.
- Konzultace ohledně monitoringu a zefektivnění ochrany mořských želv v Indonésii, na Srí Lance, nebo v Ekvádoru či Malajsii.

2) V České republice

- Zvyšování informovanosti o mořských želvách a světových oceánech obecně, o příčinách ohrožení těchto vzácných plazů a o možnostech, jak jim my všichni můžeme pomoci.

Záchranná stanice pro volně žijící živočichy v Jinačovicích při Zoo Brno

Záchranná stanice pro volně žijící živočichy v Jinačovicích završí k 31. lednu 2025 deset roků svého fungování.

V roce 2024 jsme poskytli pomoc zvířatům v počtu 690 případů, což představovalo 1128 jedinců, zastupujících 69 druhů zvířat. Počty přijatých zvířat se mírně zvýšily. Ke konci roku 2023 zůstávalo v naší péči ještě 89 jedinců. Nejčastěji jsme přijímali savce, zejména pak netopýry hvízdavé (259) a ježky západní (196). Z ptáků nejčastěji kosy černé (79), jiřičky obecné (75), kachny divoké (51), sýkory koňadry (41) a hrdličky zahradní (33). Přijali jsme zvířata v počtu 13 zvláště chráněných druhů, z toho 4 druhy patří k netopýrům (netopýr hvízdavý, netopýr rezavý, netopýr černý a netopýr ušatý).

Zvířata přijímaná z oblasti ORP Kuřim a ORP Rosice, tedy z oblasti zajišťované v rámci Národní sítě záchranných stanic tvořila asi 54 % (609 jedinců), což představuje mírně zvýšený podíl oproti přechozím letům.

Mláďata tvořila zhruba jednu třetinu všech případů (30 %, 337 jedinců), více jak čtvrtinu případů (28 %, 316 jedinců) tvořila zvířata zraněná. Odchyt tvořil zhruba 34 % (391 jedinců) případů, v cca 6 % se jednalo o zvířata vysílená. Zhruba 66 % (741 jedinců) zvířat bylo vypuštěno, o zvýšení procentuálního podílu se zasloužily hlavně kolonie netopýrů v letních měsících. Zbylých asi 23 % (258 jedinců) představovala zvířata utracená či uhynulá. Okolo 10 % (127 jedinců) tvoří zvířata, která zůstala ve stanici do roku 2025.

Vzdělávání veřejnosti zajišťujeme prostřednictvím informačních letáků, internetových stránek, tiskových zpráv a stránek Facebooku, ale také při komunikaci s nálezci zvířat. V roce 2024 jsme dále realizovali několik osvětových akcí pro veřejnost nejen v areálu záchranné stanice a zoologické zahrady.

V průběhu akcí se děti a ostatní účastníci seznámily s činností stanice, péčí o zvířata ve stanici, s nejčastějšími příčinami příjmu zvířat do stanice a naučily se poznávat, kdy volně žijící zvíře potřebuje pomoc lidí a kdy je naopak pomoc nežádoucí. V prezentaci mohly vidět fotky přibližující situace, které stanice denně řeší a mnoho videí z krmení, péče, záchrany či

vypouštění léčených zvířat v naší stanici. Přednášela Simona Blahoňovská a MVDr. Radek Ficek. Mezi tyto akce patřily: devět prezentací pro účastníky týdenních jarních a letních táborů v Zoo Brno, přednáška na pracovišti Hlídka při Zoo Brno, ZŠ a MŠ Rozdrojovice, ZŠ Divizna Kuřim, sdružení Lipka, ZŠ Labyrint Brno, MŠ Rozmarýn, MŠ Plamínek – Brno Bystrc, MŠ Jinačovice, příměstském táboře Sluníčko v Brně Komárov, Dnu dětí na letišti v Brně Medlánky a Farmě Drásov.

Největší akcí roku byl Den otevřených dveří, který se konal 21. září 2024. V průběhu celého dne probíhaly komentované prohlídky areálu s prohlídkou dočasně umístěných zvířat. Doplnujícím programem byla ukázka našich dravců a sov. Návštěvníci mohli též zhlédnout výstavku hmyzích hotelů, ptačích budek, krmítek, shozů volně žijící spárkaté zvěře a poznávání přírodnin v poznávacích kvízech v areálu stanice. Nahlédnout bylo možno i do vybavení odchytového vozidla. Problematiku netopýrů tentokrát prezentovala studentka Masarykovy univerzity Brno z pověření Doc. Mgr. Jana Zukala. Den otevřených dveří byl dle vyjádření návštěvníků velmi kladně hodnocen, což potvrzuje také velká účast (přibližně 400 návštěvníků).

Putovní výstava „Příběhy zvířat v záchranné stanici“ – obsahuje 8 kusů panelů. Výstava rozvíjí příběhy konkrétních zvířat, která se do záchranné stanice v uplynulých měsících dostávala a na těchto konkrétních případech představuje jednoduchá řešení vzniklých situací. Cílem je představit tato témata širší veřejnosti. Výstava vznikla za finančního přispění Ministerstva životního prostředí ČR. Umístěna byla na Obecním úřadě Heroltice a Jinačovice. K dispozici jsou také pohlednice a osvětové letáčky stanice se základními informacemi při nálezu zraněného zvířete a pohotovostním telefonem, které byly průběžně rozdávány na výše uvedených akcích a nálezcům zvířat.

Měsíčně vycházel článek věnovaný problematice záchrany zvířat z oblasti ORP Kuřim v regionálním časopisu Zlobice. Proběhlo také několik výstupů v médiích: v lednu ČT1 problematika ježků, v červnu ČT-D Terčín zvířecí svět a prosinci v Českém rozhlasu problematika dopadu ohňostrojů na zvířata.

Obnoveno a doplněno bylo též vybavení k údržbě chovných prostor a areálu záchranné stanice (nůžky na větve, nářadí, průmyslový vysavač, odchytové sítě). V prosinci pak došlo k postavení nové, velké voliéry financované z příspěvků od příznivců a dárců záchranné stanice. Naprojektována byla ještě druhá, podobná voliéra, jejíž realizace by měla proběhnout v roce 2025.

Proběhla také návštěva ministra životního prostředí, zástupců krajského úřadu, magistrátu a VETUNI. Výsledkem jednání s vedením Zoo Brno o budoucnosti stanice a možnostech rozšíření její působnosti na území Jihomoravského kraje, byly dvě varianty – na prostorách dnešní záchranné stanice v Jinačovicích s využitím již zastavěných ploch nebo varianta druhá, spočívající ve vybudování stanice na nových prostorách. Současně probíhala jednání s vedením přibližně 30 obcí v oblasti ORP Kuřim a Rosice s cílem vyjednání prostoru pro případné vybudování záchranné stanice na jiné lokalitě v blízkosti Brna. VETUNI podala vyjádření o svém záměru celý objekt v Jinačovicích, resp. pozemek prodat, což bude znamenat hledání dalšího řešení, spolupráce na úrovni MŽP, JMK a Národní sítě záchranných stanic.

1.2. Adopce, veřejné sbírky

Mezi nejvíce oblíbená zvířata k adopci každoročně patří vlk arktický, surikata nebo panda červená. V roce 2024 činil souhrn adopčních příspěvků 3 139 183 Kč.

Chov zvířat v brněnské zoo podporují ještě další dva projekty – Nakrm zvíře a Přání pro zvíře. V projektu Nakrm zvíře je možné virtuálně pořídit krmení pro zvířata ze Zoo Brno. Přání pro

zvíře umožňuje zaslat vzkaz blízké osobě nebo rovnou oblíbenému zvířeti. Z obou projektů se dohromady podařilo vybrat 72 834 Kč

1.3. Kura Kura - želvy v ohrožení

Brněnská zoo se dlouhodobě podílí na záchraně mořských želv v oblasti jihovýchodní Asie. V letošním roce finančně podpořila organizaci Chráníme mořské želvy z.s. částkou 49 000 Kč. Jedná se o českou organizaci, která se věnuje ochraně mořských želv zejména v Indonésii a na Šrí Lance. Kromě přímé ochrany pláží, na kterých kladou želvy vejce, se věnuje ve velké míře i osvětě místních obyvatel, podpoře místních řemeslníků a školních dětí.

1.4. Pomoc chovu ohrožených druhů zvířat

Veřejná sbírka zaměřená na pomoc chovu ohrožených druhů zvířat v Zoo Brno byla zahájena 1. 3. 2013 a úspěšně pokračuje i nadále. V roce 2024 veřejnost darovala na sbírku celkem 31 312 Kč. Z financí této sbírky jsou pro zvířata pořizovány enrichmentové prvky, které obohacují život zvířat v lidské péči.

1.5. Záchranný mezinárodní program reintrodukce orla východního a mezinárodní repatriální program pro jeřáby na Dálném východě

V roce 2024 dárce přispěli na záchranu orla kamčatského částkou 1 630 Kč. Na repatriaci jeřábů veřejnost darovala 3 056 Kč.

K 31. 12. 2024 však byly tyto sbírky zrušeny. Vzhledem k válečné situaci na Ukrajině není již možné realizovat jakékoliv aktivity v Ruské federaci na ochranu těchto zvířat. V důsledku války jsou blokovány i platební styky a není možné ani vycestování do těchto oblastí za účelem správy instalovaných zařízení.

1.6. Podpora záchranné stanice Jinačovice

Veřejná sbírka na podporu záchranné stanice Jinačovice byla zahájena 1. 4. 2021. Příspěvky dárců činily za rok 2024 celkem 72 705,60 Kč.

1.7. Jsme v tom spolu

Sbírka, která byla založena v roce 2021, je sbírka Jsme v tom spolu. Účelem sbírky je ochrana ohrožených druhů zvířat in-situ a ex-situ v České republice i v zahraničí. Zakoupením vstupenky do zoo návštěvníci podpořili tento projekt třemi korunami. K 31. 12. 2024 byl výběr ze vstupného zrušen z důvodu změny legislativy. Vznikla novela zákona č. 117/2001 Sb. o veřejných sbírkách, dle § 13 odst. 3. V roce 2024 bylo vybráno 549 387 Kč.

Vědecká činnost

Spolupráce na diplomových a bakalářských pracích posluchačů zahraničních i českých univerzit:

Fakulta zemědělská a technologická Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

bakalářské práce

Chov maryl stepní v zoologických zahradách

Veterinární univerzita Brno

bakalářské práce

Hodnocení úrovně welfare tamarína pinčiho

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

diplomová práce

Analýza správania vybraných druhov párnokopytníkov chovaných v zoologickej záhrade vo vzťahu ku poveternostným podmienkam

Dále jsme spolupracovali s Veterinární univerzitou Brno na sběru a vyšetřování klíšťat, s cílem odhalit rizikové lokality v areálu zoo a u odchycených klíšťat prokázat výskyt nebezpečných bakterií.

Pokračovala i spolupráce s Centrem environmentálních forenzních věd UK na projektu Efektivní využívání forenzních metod dokazování v oblasti boje proti wildlife crime (analýza poměru stabilních izotopů vodíku a kyslíku pro určování geografického původu jedinců zvířat).

V roce 2024 byl schválen tříletý grant Technologické agentury České republiky (TAČR), v rámci něhož získala Zoo Brno jako partner České zemědělské univerzity v Praze finanční a mzdové prostředky 1 413 603 Kč v projektu s názvem Využití moderních nástrojů biologingu, sdílení a uživatelsky přívětivé analýzy dat při optimalizaci inkubace vajec ohrožených druhů ptáků v lidské péči. S Parazitologickým ústavem Akademie věd České republiky jsme se dále začali podílet na projektu evidence viru Usutu v chovech ptáků. S univerzitou Ludwiga Maximiliana v Munchenu jsme začali spolupracovat na výzkumu Markovy choroby u ptáků.

Podobně jako v minulých letech probíhala spolupráce v rámci vykonávání odborných praxí s univerzitami (Mendelova univerzita Brno, Veterinární univerzita Brno) a středními školami (Střední průmyslová škola chemická a gymnázium Brno, Tauferova SOŠ veterinární Kroměříž, Střední škola zahradnická a technická Litomyšl).

Účast na seminářích, konferencích a odborných komisích

Celkově se zaměstnanci CHÚ Zoo Brno zúčastnili následujících zasedání komisí UCSZOO: 1) *pro výživu zvířat*, 2) *pro ochranu české a slovenské fauny a projekty in situ*, 3) *pro kočky a primáty*, 4) *pro ptáky*, 5) *pro papoušky*, 6) *pro evidenci zvířat*, 7) *pro transporty zvířat*, 8) *zoologicko-legislativní*, 9) *pro plazy*, 10) *pro ryby*, 11) *technické*, 12) *psovité šelmy*.

Výroční konference EAZA v německém Leipzigu se zúčastnila ředitelka Zoo Brno Mgr. Radana Dungelová společně s dvěma zástupci Stanice zájmových činností a šesti zástupci Chovatelského úseku.

Kurátor ptáků RNDr. Petr Suvorov, Ph.D. se v roce 2024 zúčastnil semináře CITESové evergreeny v Bohuslavicích u Telče, kde prezentoval přednášku Manažerem vlastní populace aneb zázraky na počkání. Dále absolvoval zasedání EAZA mid-year Bird TAG ve skotském Edinburghu.

Kurátor plazů, ryb a bezobratlých Mgr. Petr Šrámek se zúčastnil kurzu manipulace s jedovatými plazy, pololetního zasedání TAGu pro obojživelníky a plazy ve Valencii, EAZA ochránářského fóra v Ostravě, kde se podílel na přípravě a vedení workshopů, konference Evropské unie akvarijních kurátorů v Rotterdamu, kde prezentoval přednášku shrnující dosavadní výsledky projektu Kura-Kura a konference Asociace zoo a akvárií Jihovýchodní Asie v Taipei, kde prezentoval přednášku shrnující dosavadní výsledky projektu Kura-Kura.

Tři členové managementu Chovatelského úseku se spolu s jednou chovatelkou zúčastnili EAZA Welfare fóra v Parco Natura Viva v Itálii.

7. NÁRODNÍ KONFERENCE ENVIRONMENTÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVY A OSVĚTY: Labyrint komunikace nejen o klimatické změně, se uskutečnila v Brně dne 3. října 2024 na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity Brno. Konference se zúčastnila Mgr. Jana Kratochvílová a Bc. Martin Záruba.

Vzdělávací a marketingová komise UCSZOO proběhla v termínu 27. – 29. 11. 2024 a pořádající organizací byla paraZOO Vlašim. Této komise se zúčastnili 2 zástupci vzdělávacího úseku a 2 zástupci ředitelského úseku.

Celostátní konference ředitelů SVČ / DDM – 21. - 23. 11. 2024 v Českých Budějovicích. Semináře se zúčastnilo přes 200 ředitelů, vedoucích pracovníků a hostů, na republikovém shromáždění vystoupili zástupci JMK, MŠMT, NPI, ČŠI. Během slavnostního večera byli oceněni ředitelé za rok 2024. Součástí semináře byly v rámci příkladů dobré praxe připraveny návštěvy vybraných SVČ a DDM.

Valná hromada Pavučiny – 28. 11. 2022 proběhlo zasedání sdružení středisek poskytujících environmentální vzdělávání a osvětu, kterého se online zúčastnili zástupci Střediska ekologické výchovy Hlídka. Setkávání členů v rámci Pavučiny se zástupci Zoo Brno účastní pravidelně.

Koordinační porada ředitelů a vedoucích pracovníků SVČ v JMK – 4. 10. 2024 proběhlo pravidelné setkání v Ivančicích. V rámci porady se řeší řada otázek ohledně financování středisek, komunikace směrem k JMK i MŠMT. Plánují se společné propagační akce, spolupráce organizací napříč JMK atd. Koordinačních porad středisek volného času v Jihomoravském kraji se pravidelně účastní Mgr. Jana Kratochvílová.

Ekostáž v ekologickém centru Sluňákov – 17. – 18. 6. 2024. V rámci nabídky sítě středisek environmentální výchovy Pavučina bylo umožněno 5 pracovníkům SEV Hlídka zúčastnit se ekostáže, na které získali nové zkušenosti a informace o činnosti tohoto ekologického centra.

23. 4. – 26. 4. Cork, Irsko, Zasedání ředitelů – EAZA Directors' Days

Ředitelka Mgr. Radana Dungelová se zúčastnila všech částí programu konference – plenárních zasedání, panelových diskuzí a společenských akcí pořádaných v rámci Dnů ředitelů EAZA.

Zaujalo ji zejména představení nového strategického plánu pořádající zoo (Fota Wildlife Park) zcela zaměřeného na ochranu přírody a záchranu druhů. Během konference bylo také diskutováno a schvalováno velké množství dokumentů, mj. aktualizace manuálu EAZA k managementu populací, aktualizace standardů EAZA pro držení a péči o divoká zvířata v zoo a další.

27. 5. – 29. 5. Chomutov, Česká republika, Česko-polsko-slovenské setkání zoologických zahrad

Setkání sloužilo k osobním shledání ředitelů a zaměstnanců zoo, výměně poznatků, sdílení zkušeností a v neposlední řadě seznámení s hostitelskou organizací. Návštěva také zahrnovala prohlídku zooparku, ze které si Mgr. Radana Dungelová odnesla řadu podnětů použitelných v Zoo Brno, od chovu zvířat po implementaci nové vizuální identity.

8. 10. – 15. 10. Lipsko, Německo, Konference EAZA 2024

V rámci konference se ředitelka Mgr. Radana Dungelová, spolu s kurátory, revírníky a chovateli, zúčastnila řady zasedání, která byla podstatná pro prohloubení znalostí a budoucí plánování chovu zvířat v Zoo Brno. Spolu se skupinou se zúčastnila zasedání pracovní skupiny welfare, které se týkalo aktuálního nastavení welfare assessmentů. Kurátor savců Matyáš Bernardy MSc měl na toto téma dvě prezentace, což Zoo Brno na konferenci výrazně zviditelnilo.

1. 11. – 8. 11. Sydney, Austrálie, Konference WAZA 2024

Ředitelka Mgr. Radana Dungelová se v rámci konference členů Světové asociace zoologických zahrad a akvárií, kterou letos hostila Taronga Zoo v Sydney, zúčastnila řady zasedání, která byla podstatná pro prohloubení znalostí a budoucí plánování chovu zvířat v Zoo Brno. Program konference nabízel v blocích řadu témat, která umožňují sdílení zkušeností a řešení v souvislosti s tématy jako jsou hodnocení welfare, management populací chovaných druhů, krizová komunikace, podněty přes vzdělávací aktivity, návštěvnický servis a marketing, až po ochranu zvířat v jejich přirozeném prostředí.

Zaměstnanci Ekonomického úseku Zoo Brno se v roce 2024 zúčastnili dvou zasedání **Ekonomické komise UCSZOO**. První se konalo v Zoo Hodonín v termínu od 28. 5. do 30. 5. 2024. Zasedání, kterého se zúčastnil vedoucí ÚRF Bc. Michal Nový MSc, správce veřejných a obchodních zakázek Bc. Jan Hiersch a mzdová účetní Jaroslava Holejšovská se zaměřilo mimo jiné na změny v oblasti FKSP, změn v odvodech DPP a DPČ, evidenci pracovní doby, veřejné zakázky a registr smluv. Druhé zasedání roku 2024 se konalo opět za účasti Michala Nového, Jana Hiersche, Jaroslavy Holejšovské a dále vedoucí ÚKPS Silvie Klimešové v Hotelu Rytířsko na Vysočině ve dnech 19. 11. a 20. 11. 2024. Na programu setkání s kolegyněmi a kolegy dalších českých a slovenských zoologických zahrad byla témata jako účtování zvířat, elektronická spisová služba, inventarizace majetku, stanovování cen vstupného, akce v zoologických zahradách, kontrola zaměstnanců apod.

2. Činnost vzdělávací

Činnost vzdělávacího úseku se zaměřuje na přípravu a realizaci zájmových kroužků pro děti a organizování příměstských táborů o prázdninách. Během školního roku se intenzivně věnujeme přípravě výukových programů a exkurzí pro školy i organizování soutěží pro školy. Během celého roku připravujeme vzdělávacích akce pro širokou veřejnost, které často organizujeme ve spolupráci a dalšími organizacemi.

Z dotací MŽP se podařilo v roce 2024 zrealizovat několik projektů. Vytvořili jsme nové vzdělávací tabule k expozici koně Převalského, velbloudům dvouhrbým i Jižní Americe. Tyto tabule zachycují příběh repatriace koní Převalského do volné přírody, ohrožení jednotlivých

zástupců čeledi koňovití i evoluci této čeledi. Další tabule přibližuje lidem svět velbloudů a přírody Jižní Ameriky a jejího ohrožení. Dále jsme z dotací MŽP vytiskli 8 typů nových pracovních listů, které mohou žáci využívat při vzdělávacích programech i při samostatných návštěvách v zoo. Nové pracovní listy se týkají několika ožehavých témat: biodiverzita, klimatické změny, kampaň „Vietnamazing“ a námluvy ve světě zvířat. Z dotací MŽP se nám také podařilo vytisknout „badatelský deníček“, který budou využívat děti ze zájmových kroužků zoo. V deníčku získají základní informace o Zoo Brno, ohrožení zvířat, biologii vybraných druhů, dozví se zajímavosti ze života zvířat i o záchranných projektech naší zoologické zahrady.

2.1. Útvar vzdělávání Zoo Brno

➤ Výukové programy a exkurze

O výukové programy a exkurze jsme evidovali během celého roku velký zájem. Dohromady jsme během tohoto roku zrealizovali 236 výukových programů a exkurzí pro 4630 žáků. Zájem škol byl také o samoobslužné pracovní listy, které jsme rozdali 10 907 žákům. Ti je využili během samostatné práce v zoo. Na prvním stupni základních škol měly děti největší zájem o program „Kdo si hraje nezlobí“, který se věnuje výrobě enrichmentu pro zvířata v zoologické zahradě a program Od rovníku k pólu, který se věnuje zvířatům z různých podnebných pásů a jejich adaptacím i změnám klimatu, kterým musí čelit. Na druhém stupni ZŠ jsme zrealizovali nejvíc výukových programů o biodiverzitě savců ČR Naši savci a o velkých kočkovitých šelmách Velké kočky. Tento program seznámí žáky nejen se zástupci velkých kočkovitých šelem, ale i s jejich ohrožením ve volné přírodě a příčinami tohoto ohrožení. Děti z mateřských škol nejvíce nalákal program o komunikaci mezi zvířaty Povídání se zvířátky.

Výukové programy a exkurze pro MŠ, ZŠ, SŠ a VŠ
Samoobslužné pracovní listy, soutěžní stezka

236 VP / 4630 žáků
10 907 žáků

➤ Zájmová mimoškolní činnost - kroužky

Kroužky a odborné skupiny mají v Zoo Brno dlouhou tradici. Probíhají zde již od roku 1978 a dětem a mládeži nabízí aktivní a rovněž atraktivní využití volného času. V šestnácti odborných skupinách pracovalo v druhém pololetí školního roku 2023/2024 116 dětí, v prvním pololetí nového školního roku 2024/2025 se do 16 kroužků zapsalo 136 dětí.

Sedmnáctou skupinou je „Klub pro děti a mládež“, který je určen pro děti a mládež ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí. Do konce roku 2024 navštívilo Klub pro děti a mládež Zoo Brno 702 klientů těchto organizací: Středisko výchovné péče Brno, Teen challenge Brno, Armáda spásy - NCD Dživipem, NPK Ratolest, DD Dagmar, ZŠ Gellnerka Brno, ZŠ Lanškroun, ZŠ Želešice, SVP Svitavská Alfa, Dětský domov Jílová, Za sklem o.s. Brno, Dotyk II, NZDH Podané ruce o.p.s., Krizové centrum Brno, Paspoint, NZDH Drom, SŠ, ZŠ a MŠ Kamenomlýnská Brno, Klub Nero, Vesna Brno, Klokánek, Chovánek Brno, SVP Help Me, NPK Ezop, Drom romské středisko Brno, Práh Tuřanská Brno CKI, DD Jílová Brno. Projekt Klub pro děti a mládež je realizován za přispění statutárního města Brna a ve spolupráci s Koordinačním centrem prevence. Díky této spolupráci jsme mohli nakoupit další pomůcky pro vzdělávání a drobné edukační předměty pro návštěvníky klubu.

Seznam kroužků Stanice zájmových činností:

- Bobři stavitelé – kroužek pro malé kutily
- Chovatelé doma i v zoo – chovatelský kroužek

- Leguánci – přírodovědný kroužek
- Mladí průvodci – přírodovědný kroužek
- Mladí přírodovědci – přírodovědný kroužek
- Ornitologie – přírodovědný kroužek zaměřený na druhy ptáků
- Pozorujeme zvířata – přírodovědný kroužek se zaměřením na etologii
- Přírodovědně výtvarný kroužek – kroužek zaměřený výtvarné zpracování zvířat
- Rejnoci – přírodovědný kroužek
- Vlčata – přírodovědný kroužek
- Zvídalové – přírodovědný kroužek
- Zoo na divoko – přírodovědný kroužek se zaměřením na druhy zvířat ČR
- Zoošelmy – přírodovědný kroužek
- Zoo zvěř – chovatelský kroužek
- Zvěřinec – zoologický kroužek zaměřený na péči a chov lam alpak
- ZooFotoCaching – multimediální kroužek s přírodovědnou tematikou

➤ **Prázdniny v zoo**

Jarní příměstský tábor pro děti ve věku 7–11 let. Tohoto tábora se zúčastnilo 19 dětí.

O letních prázdninách probíhaly v Zoo Brno tradičně oblíbené příměstské tábory pro děti ve věku 7–11 let. Celkem jsme připravili 8 turnusů v termínu 8. 7. 2024 – 30. 8. 2024, kterých se zúčastnilo celkem 193 dětí.

➤ **Soutěže pro školy**

Ptačí den pro školy – 26. 3. 2024

Ornitologická soutěž pro žáky druhého stupně ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií. Hlavním tématem letošní soutěže byl pták roku 2024 – druh rehek domácí. Zatímco dříve byla naše hnízdní populace rehků domácích přísně tažná, v posledních letech lze v některých městech pozorovat přezimující jedince. To vše patrně souvisí s oteplováním planety. Dále jsme se věnovali poznávání a určování peříček našich druhů ptáků a popisu vhodných ptačích budek pro druhy ptáků žijící v České republice. Letos se zúčastnilo 57 žáků z 19 škol.

Into the Wild with English Guide – 18. 4. 2024

Soutěž pro žáky druhého stupně ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií. Tuto soutěž organizujeme společně s Gymnáziem Slovanské náměstí, Brno již deset let. Jedná se o přírodovědnou soutěž v anglickém jazyce. Tato soutěž tedy kombinuje znalosti biologie a angličtiny. Hlavní téma letošní soutěže bylo – ohrožená zvířata. Mezi žáky je soutěž velmi oblíbená. Letos se přihlásilo 126 žáků ze 42 škol.

Den přírodních věd pro školy 2. a 3. 10. 2024

Na začátku října 2024 proběhl již dvanáctý ročník soutěžní verze Dne přírodních věd, který organizuje Zoo Brno ve spolupráci se Střední průmyslovou školou chemickou a Gymnáziem, Brno. Letošní soutěž nesla název „Zmizíci“. Pro soutěžící týmy bylo připraveno šest soutěžních stanovišť. Všechna stanoviště byla propojena tématem maskování ve světě zvířat. Věnovala se barvám, různým formám vidění, optickým klamům atp. Soutěže se zúčastnilo 56 družstev žáků 6. a 7. tříd, 69 družstev 8. a 9. tříd a 14 družstev studentů víceletých gymnázií. Celkem se do soutěže zapojilo 417 žáků ze 43 škol.

➤ Výstavy v areálu zoo

Výstava Záchrané stanice Jinačovice – mongolská jurta

Panely pojednávající o pomoci zraněným zvířatům naší přírody.

Výstava na stromech

V parku u pavilonu Exotarium v Zoo Brno, stejně jako v mnoha jiných parcích v naší zemi, proběhla od 5. do 12. října 2024 Výstava na stromech, což je celorepublikový happening, který se od roku 2014 koná během Týdne důstojné práce a upozorňuje na ožehavá témata naší každodenní spotřeby. Desátý ročník se věnoval tématu Fairtrade – „Fairtrade funguje“. Letošní ročník měl dvě roviny. První byl připomínkou 20. výročí založení pobočky organizace Fairtrade Internaional Fairtrade Česko a Slovensko. Návštěvníkům výstava ukázala, jak systém Fairtrade funguje a pomáhá zlepšovat pěstitelům jejich životní situaci. Zároveň v rámci výstavy dostali návštěvníci odpovědi na řadu otázek, například kdo kontroluje podmínky u pěstitelů a výrobců, jak pěstitelé využívají fairtradový příplatek nebo jak se může zapojit veřejnost.

Výstava studentů z Ústavu architektury fakulty Stavební VUT v Brně

Výstava byla instalována v Kamčatské chalupě a v indiánském srubu v Beringii. Návštěvníci Zoo Brno se mohli podívat na to, jak si studenti architektury představují nové pavilony v Zoo Brno. Na projektu pracovali studenti 1. ročníku, a to především na zadání Zázemí pro rajon Parohatá, dále studenti 2. a 3. ročníku na téma Tropické království a poslední skupina byla také ze 3. ročníku s tématem Exotarium. Výstava byla realizována jako spolupráce s pedagogy z Ústavu architektury Fakulty stavební VUT v Brně.

Akademie třetího věku

Již v roce 2023 jsme otevřeli přednášky v rámci Zooakademie nejen pro přihlášené návštěvníky, ale i pro širokou veřejnost. Přednášky jsou pro zájemce v rámci vstupu do areálu zoo zdarma a není potřeba se na ně předem registrovat. V roce 2024 proběhlo celkem 10 přednášek zaměřených na přírodu kolem nás.

V první části roku, kdy byly přednášky realizovány vždy první úterý v měsíci, jsme na části přednášek spolupracovali s Ústavem biologie obratlovců AV ČR. Návštěvníci se tak od RNDr. R. Blažka, Ph.D. mohli dozvědět o peřovcích z jezera Tanganika, Ing. M. Čapek vyprávěl o Novém Zélandu a poodkryl tajemství biodiverzity Afrického rohu, RNDr. P. Suvorov, Ph.D. nám představil krajinu jako domov živočichů, RNDr. M. Vlašín poutavě vykreslil dobrodružství bílého hada a další příběhy z ochrany fauny a Ing. I. Hertl, Ph.D. nám odhalil tajemné vládce noci - sovy.

Po prázdninové pauze pak přednášky pokračovaly každou druhou středou v měsíci. Témata přednášek byla pestrá. Opět jsme přivítali RNDr. M. Vlašína, který nám tentokrát představil čápy bílé. Zavítal za námi kolega ze Zoo Hodonín, J. Hlásenský s tématem ochrany tygrů, o jehož přednášku byl u posluchačů největší zájem. J. Hrdlička pro návštěvníky připravil přednášku o Indonésii a rok uzavřel R. Mezera s prezentací a nádhernými záběry zvířat unikátní chráněné oblasti Moravský kras. Všechny přednášky byly protkány tématem biodiverzity, ochrany přírody a náměty na to, co pro přírodu můžeme dělat my.

➤ Spolupráce se vzdělávacími institucemi

Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brno

Spolupráce na akci Den Země, příprava a realizace.

Agronomická fakulta Mendelovy univerzity v Brno

Spolupráce na výuce: Farmové chovy zvířat, Výživa a krmení zvířat.

Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně

Zoo Brno je fakultním zařízením Pedagogické fakulty MU.

Katedra hudební výchovy, spolupráce na akci Mikuláš pro děti z Kliniky dětské onkologie.

Fakulta veterinárního lékařství Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně

Příprava a realizace odborných programů a exkurzí v zoo.

Spolupráce s Jihomoravským centrem pro mezinárodní mobilitu na projektu Polygram

(podpora polytechnického vzdělávání, matematické a čtenářské gramotnosti v Jihomoravském kraji). Nabídka pracovních listů, exkurze pro zvláště nadané studenty.

International Zoo Educator's Association (IZE)

Spolupráce na mezinárodním projektu IZE Job Experience Program. Pracovnice Zoo Brno Bc. Libuše Vykydalová jela na stáž do Zoo San Diego.

Ústav biologie obratlovců AV ČR

Realizovány společné akce Den biodiverzity a Mezinárodní noc pro netopýry, dále odborné přednášky v zoo.

Moravské zemské muzeum – Pavilon Anthropolos

Spolupráce na výstavě Tisíc tváří Amazonie.

Středisko Teiresiás Masarykovy univerzity

Spolupráce na tvorbě speciální verze vzdělávací aplikace zpřístupňující obsah dotykových panelů pro nevidomé návštěvníky.

Střední průmyslová škola chemická a Gymnázium, Brno

Spolupráce na přípravě akce Den přírodních věd pro veřejnost a pro školy.

Gymnázium Slovanské náměstí, Brno

Spolupráce na soutěži „Into the Wild with English Guide“.

Cyrlometodějské gymnázium a Střední odborná škola pedagogická Brno

Spolupráce na soutěži Zlatý list (krajské kolo).

➤ Praxe studentů

Na Úseku stanice zájmových činností proběhly v roce 2024 praxe 2 studentek. Jednalo se o 2 studentky ze Střední odborné školy pedagogické, Brno.

➤ Vzdělávací akce pro veřejnost

Maškarní bál 24. 2. 2024

Maškarní bál v zoo se zvířecími maskami a Brněnskými písničkovými tetinami. Akce se zúčastnilo 70 malých i velkých návštěvníků.

Den Země v Zoo Brno 20. 4. 2024

Ve spolupráci se studenty Provozně ekonomické fakulty Mendelovy univerzity v Brně připravila Zoo Brno na sobotu 20. 4. 2024 oslavu Dne Země plnou zajímavostí a zábavy. Na návštěvníky čekalo několik stanovišť se zajímavou náplní. Kreativní, pohybovou i poznávací a

fotokoutek. V průběhu odpoledne se návštěvníci naučili sázet rostlinky, poznávat věci podle smyslů, neplýtvat potravinami, mohli se vyfotit se zajímavými přírodninami (parohy, peříčky,...). V tento den přišlo do zoologické zahrady 452 návštěvníků.

Den přírodních věd pro veřejnost 1. 5. 2024

Již dvanáctý ročník akce Den přírodních věd, na kterém spolupracuje Zoo Brno se Střední průmyslovou školou chemickou a Gymnáziem, Brno měl název „Zmizíci“. Věnoval se tak nejen různým formám maskování u zvířat, ale také barvám, různým formám vidění, optickým klamům atp. Návštěvníci měli možnost navštívit v areálu zoo několik stanovišť (zoologie bezobratlých, fyzika, zoologie savců, plazů, ryb, chemie) a zúčastnit se několika komentovaných krmení. V tento den přišlo do zoologické zahrady 3352 návštěvníků.

Den biodiverzity 24. 5. 2024

Ve spolupráci s ÚBO AV ČR připravila Zoo Brno v sobotu 24. 5. 2024 Den biodiverzity v zoo. Na návštěvníky čekalo pět stanovišť, která se zaměřovala na biodiverzitu a invazní druhy. Celý den provázel děti bandita, mýval severní. Děti např. lovily invazní druhy ryb nebo bezobratlých živočichů z rybníků, dalekohledem hledaly v lese invazní druh mývala severního nebo skládaly tangram. V mongolské jurtě si vyrobily zvířecí masku a mohly ji využít při závěrečném vystoupení divadla Sandry Riedlové. Celý den měli návštěvníci možnost ve vzdělávací místnosti africké vesnice vidět dokument Nezkreslená věda. Akce se zúčastnilo 821 návštěvníků. Společně jsme si tak připomenuli důležitost druhové rozmanitosti, tedy biodiverzity.

Noc snů 7. 6. 2024

Noc snů („Dreamnight at the Zoo“) pořádají zoologické zahrady celého světa vždy první pátek v červnu. Je určena pro chronicky nemocné a handicapované děti. Zoo Brno se k této mezinárodní akci připojuje již od roku 2005. Vždy první červnový pátek se po uzavření zoologické zahrady otevrou brány zoo pouze pro tyto děti a jejich rodiny. I letos jsme pro děti připravili speciální program. Komentovaná krmení zvířat, program na podiu i ukázkou přírodnin.

Festival vědy 6. – 8. 9. 2024

Festival vědy je akce konaná na brněnském výstavišti, kde si více než čtyři desítky vědecko-technických institucí, populárně-vzdělávacích organizací, akademických ústavů, vysokých škol i soukromých společností pro všechny návštěvníky připravují interaktivní ukázky toho, čemu se právě teď věnují, nebo co už dokázaly. Návštěvníci tak na vlastní kůži mohou zažít, že věda není jen suchá teorie, ale velmi často praktická, užitečná a zábavná věc. V roce 2024 měla Zoo Brno dva prostory, kde mohla svou činnost představit. Tématem letošního ročníku festivalu byla „rovnováha“, na kterou jsme se také zaměřili. Na našem stanovišti čekala na návštěvníky spousta přírodnin, hmatové bedýnky, čichové pexeso a fotokoutek.

Evropská noc pro netopýry – 14. 9. 2024 – ZRUŠENO (nepřízeň počasí – povodně)

Osvětová akce pro veřejnost pořádaná ve spolupráci s ÚBO AV ČR.

Den seniorů 1. 10. 2024

U příležitosti Mezinárodního dne seniorů připravila brněnská zoo na tento den vstupné pro

seniory za 10Kč a jízdu vláčkem zdarma. Senioři mohli také během dne navštívit několik komentovaných krmení.

➤ **Spolupráce se speciálními institucemi**

Srdíčko, domov pro osoby se zdravotním postižením

Zoo Brno dlouhá léta spolupracuje s Domovem pro osoby se zdravotním postižením Srdíčko, sídlícím v Brně - Žabovřeskách. Do Stanice mladých přírodovědců v areálu Zoo Brno a na prohlídku zoo s pomocí elektromobilu jednou měsíčně přijíždí skupina 6–8 klientů Srdíčka, trpících pohybovým, mentálním nebo kombinovaným postižením. Někteří z nich jsou nevidomí. V roce 2024 proběhlo 11 těchto návštěv.

ELPIS Brno

Mateřská škola speciální, Základní škola speciální a Praktická škola ELPIS poskytuje výchovu a vzdělávání, rehabilitaci a poradenství dětem s mentální retardací, kombinovanými vadami a poruchami autistického spektra ve věku od tří let do ukončení povinné školní docházky. V Brně má dvě pracoviště a brněnská zoo úzce spolupracuje s jedním z nich na ulici Fr. Skaunicové pro děti s denní docházkou. Pracovnice vzdělávacího úseku pravidelně klienty navštěvuje. V roce 2024 se uskutečnilo 7 návštěv.

Denní stacionář DOMINO, Ostrá 2898/1, Brno

Klienti tohoto zařízení navštívili zoo v roce 2024 dvakrát.

Domovy pro seniory a kluby seniorů

Spolupráce spočívá v návštěvách pracovníků vzdělávacího úseku v domovech pro seniory, ale i v exkurzích seniorů do zoo. V roce 2024 se uskutečnily dvě akce. 15. 3. 2024 vzdělávací pracovníce navštívily se zvířátky Domov pro seniory Mikuláškovo náměstí v Brně a 28. 3. Domov pro seniory Nopova v Brně.

Střední škola, základní škola a mateřská škola pro zdravotně znevýhodněné, Brno, Kamenomlýnská 2

V roce 2021 navázala Zoo Brno spolupráci se střední, základní a mateřskou školou pro zdravotně znevýhodněné děti s mentálním, tělesným, zrakovým a sluchovým postižením, závažnými vadami řeči a vývojovými poruchami učení a chování. S autistickými dětmi proběhla v roce 2024 v zoo jedna návštěva. Tříkrát je přišli pracovníci zoo navštívit ve škole s kontaktními zvířaty.

Nojmánek

V roce 2024 navštívil Zoo Brno také Domov pro osoby se zdravotním postižením Nojmánek. Proběhla jedna návštěva.

MŠ, ZŠ a SŠ Gellnerka – škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

V roce 2024 se uskutečnily 3 návštěvy.

Domov pro mne, z.s., Kounicova 42, Brno pro osoby se zdravotním postižením.

Klienti navštívili zoo v roce 2024 jedenkrát.

TyfloCentrum, Brno, o.p.s. Chaloupkova 7, Brno, Centra sociální rehabilitace oddělení vzdělávacích a aktivizačních činností poradna pro zrakově postižené.

Proběhla jedna návštěva.

Mikuláš pro děti z Kliniky dětské onkologie 4. 12. 2024

Zoo Brno již od roku 1998 spolupracuje s Klinikou dětské onkologie Fakultní nemocnice v Brně.

V roce 2024 se uskutečnila akce Mikuláš.

2.2. Útvar Středisko ekologické výchovy Hlídka (SEV Hlídka)

➤ Výukové programy

Ekologické výukové programy (EVP) Střediska ekologické výchovy Hlídka obohacují vzdělávání dětí navštěvujících mateřské školy a 1. stupeň základních škol o ekologický a environmentální rozměr.

EVP probíhají formou programů na Hlídce, v Zoo Brno, oboře Holedná, parku Špilberk, v lomu Hády a formou Dlouhodobého ekologického projektu, který probíhá ve středisku i ve zúčastněných školách. V roce 2024 jsme nově zařadili do nabídky program na téma klimatických změn i pro děti z mateřských školek s názvem O slepičce a kohoutkovi, který se učí přímo na zahradách zúčastněných školek nebo v terénu a lektoruje nám ho externí brigádnice. O tom, že o výukové programy na Hlídce je rok od roku větší zájem svědčí i to, že veškeré termíny na celý školní rok jsou během několika dnů obsazené a vyhovět většímu množství návštěvníků nedovolují malé prostory střediska. Každý rok se nabídka programů obměňuje a doplňuje o nová témata. Tradičně je obrovský zájem o celoroční program Zvířátka na Hlídce, do kterého jsou zapojena zvířata chovaná na Hlídce. Tento program se vyučuje nejen pro děti z MŠ a ZŠ, ale zájem o něj projevují i školy se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Rozšířila se i nabídka ornitologických programů pro MŠ i ZŠ. Nový program pro nejmenší žáky základních škol s názvem Má adresa strom se hned po uvedení do nabídky stal velmi žádaným. Pro děti z MŠ vznikl nový program Včelkohrátky, který využily i děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Všechny programy se učí formou zážitkové pedagogiky a využívají hojně možnosti učit venku v parku Špilberk nebo na přírodní zahradě. Největší počet dětí se účastní programů na jaře, kdy se nám díky počasí daří nabízet i venkovní aktivity, které nejsou závislé na vnitřních prostorách střediska. V některých případech jsme vyjeli s programem i mimo Brno. Celkem se 235 výukových programů pořádaných SEV Hlídka zúčastnilo 4 139 dětí, což už několik let po sobě (s výjimkou období Covidu) znamená nárůst v této oblasti vzdělávání.

okruh	počet akcí	počet účastníků
jednodenní výukové programy v areálu SEV Hlídka, Holedná, Hády, park Špilberk	223	3906
DEP – Krok k přírodě + klimatické změny	12	243

➤ Mateřské centrum

Mateřské centrum je prostorná hala ve vstupní části budovy SEV Hlídka, upravená jako dětská herna a vybavená hygienickým zázemím. Sem přicházejí matky se svými malými dětmi (ve věku kolem dvou let), které si tu hrají a účastní se speciálních výukových programů. Pobyt v mateřském centru se stal součástí kroužků pro nejmenší děti s rodiči. V létě, kdy je každoročně menší zájem o pobyt v mateřském centru, pravidelně zařazujeme do nabídky

jednodenní workshopy pro maminky s dětmi, které zájemce motivují k návštěvě střediska. Programy zařazujeme do nabídky mateřského centra i v průběhu celého školního roku. Rovněž se snažíme vybavit přírodní zahradu novými interaktivními vzdělávacími prvky, abychom ji zatraktivnili pro návštěvníky. Níže uvedené počty zcela neodpovídají skutečné návštěvnosti mateřského centra na Hlídce. Pro obohacení nabídky kroužků na Hlídce mají rodiče nejmenších dětí v ceně kroužku každý týden půl hodiny v herně zdarma. Tyto děti se do statistiky mateřského centra nepromítanou.

Přehled návštěvnosti mateřského centra (MC) v roce 2024

měsíc	<i>leden</i>	<i>únor</i>	<i>březen</i>	<i>duben</i>	<i>květen</i>	<i>červen</i>
počet dětí v herně	311	312	267	239	197	160
počet dětí na programech MC	16	26	142	175	72	36
měsíc	<i>červenec</i>	<i>srpen</i>	<i>září</i>	<i>říjen</i>	<i>listopad</i>	<i>prosinec</i>
počet dětí v herně	197	231	108	148	205	128
počet dětí na programech MC	56	48	23	17	1	16

Celkem si v herně MC na Hlídce v roce 2024 pohrálo, s výjimkou dětí z pravidelných aktivit, rekordních 3 431 dětí. Jedná se o nárůst i v této oblasti návštěvnosti.

➤ **Mimoškolní výchova**

V rámci mimoškolní výchovy pracovalo ve Středisku ekologické výchovy Hlídka celkem 25 zájmových kroužků. Nabídku se podařilo navýšit hlavně díky spolupráci s brigádníky, kteří tyto kroužky z velké části lektorovali. Největší zájem o zájmové vzdělávání v pravidelné činnosti projevily maminky s dětmi ve věku okolo 2 let. Bylo velmi těžké uspokojit velkou poptávku po místech v těchto kroužcích. Nabídka pro tuto věkovou kategorii ve středu Brna není pestrá a SEV Hlídka se podařilo zacílit právě na tuto mezeru na trhu.

Nejmenší děti s rodiči mohly navštěvovat kroužky:

- Jóga hrátky s batolátky
- Play Smart – hravá angličtina I. a II., III.
- Myšky – pohybově tvořivý
- Batolení I. a II. – pro miminka od půl roku s rodičem
- Ježečci a Koťátka – pohybové
- Na návštěvě u zvířátek I. a II. – chovatelský
- Žabičky – pohybový pro děti s rodiči
- Veselé cvičení I. a II. – cvičení rodičů s dětmi (motorika)
- Klubík – adaptace dětí na pobyt v kolektivu bez rodičů
- Little Stars – hravý kroužek s angličtinou

Předškolní děti bez rodičů mohly navštěvovat kroužky:

- Veverčata – přírodovědný
- Baby dancers – taneční
- Sportáček – pohybově relaxační
- Hrátky v kuchyni - kulinářský

Pro školáky byly určeny tyto kroužky:

- Rorýsi – cestovatelský
- Keramika
- Lišáček – přírodovědný
- Ještěrky – chovatelský
- Scarabeus – entomologický
- Želvičky – chovatelský pro menší děti, Anglická ZŠ

V kroužcích bylo v roce 2024 evidováno celkem 263 dětí.

➤ **Osvětové akce a soutěže**

V průběhu roku 2024 se Středisko ekologické výchovy Hlídka zúčastnilo 67 osvětových akcí. Tyto akce pořádala buď přímo organizace nebo se Hlídka účastnila akce některého z partnerů. Kromě Zoo Brno SEV Hlídka spolupracovala například s Hvězdárnou a planetáriem Brno, MMB, Lipkou a dalšími subjekty. Z větších akcí partnerů stojí za zmínku Festival vědy, který se uskutečnil první víkend v září na výstavišti v Brně a návštěvnost o víkendu činila 6 222 lidí. Ve spolupráci s ÚBO AV ČR jsme se účastnili akce Mezinárodní den biodiverzity nebo jsme společně pořádali krajské kolo 51. ročníku přírodovědné soutěže Zlatý list pro žáky základních škol. Z akcí přímo na Hlídce byla velmi početná účast na listopadovém Uspávání přírody v parku Špilberk. Na osvětových akcích byla návštěvnost v roce 2024 celkem 14 432 účastníků z řad veřejnosti.

➤ **Příměstské tábory**

Během července a srpna 2024 proběhlo na SEV Hlídka 7 turnusů pětidenních příměstských táborů a zúčastnilo se jich 236 dětí. Turnusy probíhaly vždy od pondělí do pátku, od 8:00 do 16:30. Na každý den měly děti předem připravený pestrý program v rámci celotáborové hry „Zvířecí záchranáři“. Hlavním tématem tábora byla ochrana některých živočišných druhů naší planety. Klasický příměstský tábor byl zaměřený na návštěvu Zoo Brno, Zoo Ostrava, záchranné stanice v Rajhradě a pobyt v oboře areálu „U mravence“ Lesů města Brna. Tento typ tábora doplnil badatelský výletový tábor „Na výlet za zvířátky“, který děti zavedl na zajímavá místa v naší přírodě, kde mohou potkat u nás volně žijící zajímavé živočichy. V roce 2024 se uskutečnily už dva turnusy tohoto tábora. Novinkou v nabídce pro rok 2024 byl tábor pro rodiče s dětmi „Spolu a hrou“, kterého se zúčastnilo 12 dětí s rodičem.

➤ **Výstavy a akreditované programy**

V parku přilehlém k SEV Hlídka, stejně jako v mnoha jiných parcích v naší zemi, proběhla ve druhém z říjnových týdnů „Výstava na stromech“, což je celorepublikový happening, který se od roku 2014 koná během „Týdne důstojné práce“ a upozorňuje na ožehavá témata naší každodenní spotřeby.

V rámci získané akreditace Střediska ekologické výchovy Hlídka k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků se i v roce 2024 uskutečnil akreditovaný program v rámci DVPP. „Praktické poznávání ptáčích druhů“. Tento ornitologický program se uskutečnil v dubnu a zúčastnilo se ho celkem 6 pedagogů.

V zimních měsících byla v prostorách SEV Hlídka ke zhlédnutí výstava „Fascinující svět“. Jednalo se o výstavu 32 obrazů s fotografiemi přírody, která byla zapůjčená od Ústavu biologie obratlovců AV ČR v Brně. Tu mohli volně zhlédnout všichni návštěvníci střediska, a to v prostorách mateřského centra a přilehlých chodeb.

➤ Další aktivity střediska

V roce 2024 se SEV Hlídka zapojila do aktivit pro občany seniorského věku. Kromě workshopů pro tuto věkovou skupinu na téma „Bylinky na naší zahradě“ nebo „Keramická dílna“ vznikla i skupinka 6 senierek, která se účastní pravidelně 1x za týden zájmového kroužku „Cvičení pro bolavá záda.“

SEV Hlídka se zapojila i do vzdělávání studentů Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. V dubnu proběhly na Hlídce dva vzdělávací programy studentek učitelství mateřských škol na téma činnosti s dětmi v přírodě a na školní zahradě. V obou odpoledních blocích se vystříдалo 29 studentek a studentů, kteří si prakticky vyzkoušeli některé aktivity z výukových programů pro mateřské školky, které učíme na zahradě střediska a v parku Špilberk.

3. Poskytování služeb v souvislosti s péčí o návštěvníky

V roce 2024 neproběhly žádné změny týkající se cen jednotlivého vstupného ani u cen permanentek. K 31. 12. 2024 byl zrušen 1 typ nepřenositelné rodinné permanentky typu 2 + 2-3 děti za 1 920 Kč. Tato bude nadále nahrazena jinými typy permanentek.

V sezóně 2024 byl z důvodu plánované rekonstrukce v areálu Dětské zoo zrušen 1 stánek s občerstvením a 1 stánek s kovářskou dílnou, oba bez náhrady. S nájemcem restaurace U Tygra byla k 30. 11. 2024 ukončena spolupráce dohodou o narovnání. Od 1. 12. 2024 byla s těmito nájemci sepsána nová navazující nájemní smlouva na dobu určitou v délce trvání 2 měsíců, aby byl zabezpečen chod restaurace.

V lednu 2024 byl z areálu zoo odvezen automat na plyšové hračky z důvodu malé výtěžnosti. Ukončení nájemního vztahu proběhlo formou výpovědi s dvouměsíční výpovědní lhůtou.

Po celou hlavní sezonu zajišťovala zoo přepravu návštěvníků ze spodní do horní části zoo pomocí vláček. Tuto možnost návštěvníci hojně využívali. Opět bylo v provozu i trampolínové centrum u pavilonu Tropické království a lanové centrum Lanáček.

Po ukončení sezóny a provedené revizi plachet trampolín v říjnu 2024 byl dočasně ukončen i provoz trampolínového centra. Rozhodnutí o jeho případném dalším provozu se přesouvá do roku 2025 v návaznosti na plánovanou rekonstrukci pavilonu Tropického království.

V rámci rozšíření služeb prodeje upomínkových předmětů Zoo Brno byl na jaře instalován nový prodejní automat na pamětní listy (bankovky) situovaný naproti výběhu vlků hřivnatých, vedle stávajícího prodejního automatu na pamětní medaile (mince). Návštěvníci si tak mohou zakoupit další pěkný suvenýr z naší zoo v podobě bankovky s krásným kresleným motivem zvířete, vytištěný ve Státní tiskárně cenin.

V souvislosti s prodejem suvenýrů proběhla změna v pokladním systému v obchodě se suvenýry a v sezónním prodejním stánku. Námi využívaný SW Helios byl rozšířen o modul Pokladní systém a nastaven na naše požadavky. Došlo ke zlepšení práce při prodeji tak, že se jednotlivé zboží načítá pomocí čtečky čárových kódů. Současně se zjednodušila i práce se sklady upomínkových předmětů. Zboží je naskladňováno podle jednotlivých druhů, dříve to bylo podle cenové skupiny zboží. Zjednodušil se i proces inventarizace, je lepší přehlednost o prodaném zboží za každý den i lepší přehled o stavu skladových zásob během roku. S tím

souvisí i zlepšení práce s objednávkami zboží tak, že nastavením v programu u stavu skladu vidíme barevné odlišení u druhů, které se dostávají k minimální hranici stavu skladu. Dříve bylo nutné jít přímo do prodejny a podívat se, které zboží chybí nebo je v minimálním množství.

Údaje o návštěvnosti:

Návštěvnost k 31. 12. 2024 – v samotné zoo 270 010 osob, s pracovištěm na SEV Hlídce 293 372 osob.

Měsíc s nejvyšší návštěvností: srpen 42 868 osob

Měsíc s nejnižší návštěvností: leden 5 811 osob

3.1. Akce pro veřejnost

- **Zooakademie** - 9. 1. 2024
- **Zooakademie** - 6. 2. 2024; téma: Nový Zéland (Ing. Miroslav Čapek, CSc.)
- **Zamilujte se v(do) zoo** - 14. 2. 2024; stylizovaná komentovaná krmení
- **Maskování zvířátek** - 24. 2. 2024; maškarní bál pro menší děti
- **Enrichment v zoo** - 25. 2. 2024; ukázka a výroba enrichmentu
- **Zooakademie** - 5. 3. 2024; téma: Biodiverzita Afrického rohu (Ing. Miroslav Čapek, CSc.)
- **Vítání jara** - 16. 3. 2024; tradiční akce pro veřejnost zaměřená na rodiny s dětmi, probouzení přírody
- **Velikonoce** - 29. 03.-1. 4. 2024; tradiční akce pro veřejnost zaměřená na druhy líhnoucí se z vajec
- **Zooakademie** - 2. 4. 2024; téma: Krajina jako domov živočichů (RNDr. Petr Suvorov, Ph.D.)
- **Návštěva Senior Pointu v Zoo Brno** - 16. 4. 2024; téma DEN ZEMĚ
- **Den Země v Zoo Brno** – 20. 4. 2024; vzdělávací akce pro veřejnost na téma příroda a její ochrana. Program je připravován ve spolupráci s Provozně-ekonomickou fakultou MENDELU (PEF MENDELU). Studenti připravují několik stanovišť o udržitelném chování a projektech Zoo Brno na záchranu ohrožených druhů.
- **Den přírodních věd pro veřejnost** - 1. 5. 2024; vzdělávací akce pro veřejnost na téma příroda a její ochrana. Program je připravován ve spolupráci se Střední průmyslovou školou chemickou Brno. Již 12. ročník.
- **Zooakademie** - 7. 5. 2024; téma: Dobrodružství bílého hada a jiné příběhy z ochrany fauny (RNDr. Mojmír Vlašín)
- **Brněnská muzejní noc** - 18. 5. 2024; zapojení do úspěšné brněnské akce pro veřejnost
- **Mezinárodní den biodiverzity** - 25. 5. 2024; osvětová akce pro veřejnost na téma ochrana biodiverzity ve spolupráci s Ústavem biologie obratlovců AV ČR. Téma: Invazivní druhy
- **Den smečky** - 1. 6. 2024; první roční akce pro návštěvníky a představení nové vizuální identity Zoo Brno včetně nového claimu „Jsme jedna smečka“. Založení tradice k upevnění pozice Zoo Brno v rámci marketingových a PR aktivit
- **Zooakademie** - 4. 6. 2024; téma: Sovy – tajemní vládcí noci
- **Noc snů** - 7. 6. 2024; dlouholetá akce pro děti i dospělé ze znevýhodněných rodin (handicapovaných, chronicky nemocných)
- **Ať je klima v Brně prima** - 8. 6. 2024; osvětová akce pro širokou veřejnost pořádá Odbor životního prostředí MMB
- **Dětský den s Velvet Smile** - 15. 6. 2024; charitativní akce na podporu organizace Velvet Smile s bohatým programem pro návštěvníky zoo
- **S vysloužilci do zoo** - 22. 6. 2024; tradiční akce na podporu ekologické likvidace elektrospotřebičů s firmou ElectroWin – za drobné elektrospotřebiče určené k ekologické likvidaci a recyklaci materiálů je možno získat dětskou vstupenku zdarma
- **Večery se smečkou** - 26. 7. - 30. 8. 2024; šest pátečních večerních komentovaných prohlídek s promítáním filmů z festivalu EKOFILM

- **Den adoptivních rodičů** - 31. 8. 2024; akce pro adoptivní rodiče zvířat s programem a podporou projektu adopce v Zoo Brno
- **Zooakademie** - 11. 9. 2024; Téma: Čáp bílý a jeho ochrana
- **Vítání do smečky** - 21. 9. - 23. 11. 2024; každou sobotu speciální komentované krmení za účelem představování nových přírůstků jednotlivých druhů a zároveň další aktivita v rámci představení nového claimu Jsme jedna smečka
- **Mezinárodní den seniorů** - 1. 10. 2024; Mezinárodní den seniorů; osvětová akce pro seniory
- **Zooakademie** - 9. 10. 2024; Téma: Ochrana tygrů
- **Rodinný den s Ekofilmem** - 5. 10. 2024; Téma: Labyrint živlů – voda, oheň, vzduch a Země. Program v rámci partnerství zoo a festivalu EKO FILM - promítání filmů, inspirativní beseda s cestovatelem Petrem Horkým; komentovaná krmení zvířat; soutěžní naučná stezka
- **Halloween** - 26. 10. 2024; osvětová akce pro rodiny s dětmi s magií přírody. Téma: Živočišné druhy na vymření a druhy zvířat, které už existují pouze jako duchové
- **Výstava na stromech** 1. 10. 2024; osvětová výstava v oblasti Fair Trade na téma férového obchodu ve spolupráci s organizací Na Zemi
- **Zooakademie** - 13. 11. 2024; Téma: Příroda Polska a Běloruska
- **Rozsvícení vánočního stromu** - 30. 11. 2024; komentovaná krmení zvířat a propagace marketingové akce Kup dárek pro zvíře
- **Mikuláš v zoo** - 7. 12. 2024; mikulášská nadílka pro návštěvníky zoo
- **Zooakademie** - 11. 12. 2024; Téma: Moravský kras
- **Štědropolední komentovaná krmení** - 24. 12. 2024; oblíbená akce pro veřejnost se speciálními komentovanými krmeními vybraných zvířat zaměřená na podporu chovu jednotlivých druhů

3.2. Zážitkové programy Zoo Brno

Zoo Brno nabízí celou škálu zážitkových programů. Programy *Ošetřovatel šelem a Ošetřovatel kopytníků*, dlouhodobě oblíbené u návštěvníků, nabízejí jedinečný pohled do zákulisí zoo. Cenné jsou pro aktéry zážitku také rozhovory s chovateli, od nichž se dozvídají zajímavosti spojené s chovem i provozem zoologické zahrady. Celkově tak realizací těchto zážitkových programů přispíváme k pozitivnímu obrazu nejen Zoo Brno, ale zoologických zahrad celkově. Nejžádanějším zážitkovým programem byl zážitek *Setkání se žirafami*, který si získal velkou popularitu již od roku 2018. Tento unikátní zážitek je dostupný ve dvou variantách – pro dvojici osob nebo pro celou rodinu. Pro vysoký zájem a po dohodě s chovatelkami a chovateli jsme v letních měsících zdvojnásobovali některé termíny a přidávali termíny víkendové.

Prohlídka zoo s průvodcem je k dostání ve 4 variantách: prohlídka celodenní, prohlídka horního úseku zoo, prohlídku dolního úseku zoo a speciální prohlídka v elektrovozíku. Ta je oblíbená především mezi seniory.

V rámci prohlídek s průvodcem se naskytla mimořádná příležitost konat souběžně několik prohlídek v cizím jazyce pro kolegyně a kolegy ze Zoo Schönbrenn. Pod metodickým vedením specialisty pro rozvoj programu bylo zaškoleno přes 15 zaměstnanců Zoo Brno k provedení prohlídek v anglickém jazyce. Ve dvou termínech jsme v areálu brněnské zoo uvítali na 220 kolegyně a kolegy z vídeňské zoo. Celá akce měla u obou zúčastněných partnerů velmi pozitivní ohlasy.

V roce 2024 byl pro nízkou výtěžnost a z důvodu nadměrného stresu u lori horských s ohledem na potřeby jejich welfare zrušen zážitek *Krmení lori horských*. Oproti tomu však v projektové podobě zaměstnanci zpracovali podklady pro zavedení několika nových zážitků, přičemž dva z nich budou zavedeny v sezóně 2025. Jedná se konkrétně o *Ošetřovatelem kopytníků II*, při kterém se klienti postarají o jaky, bizony a velbloudy. Dalším zážitkovým programem, který bude zaveden v následujícím kalendářním roce, je zážitek *Ošetřovatelem tropických živočichů*.

Tento zážitek doplní nabídku zážitkových programů v zimních měsících o vysoce atraktivní zážitek.

U všech typů a variant zážitkových programů registrujeme nárůst zájmu v řádu nižších desítek procent. Pouze u programu ošetřovatelem šelem registrujeme snížený počet realizovaných zážitků. Tento zážitkový program je realizován v měsících březen-červen a září-listopad, přičemž nejvyšší procento nerealizovaných termínů je v měsících březnu a listopadu, především z důvodu nepříznivých klimatických podmínek.

Zážitkový program	Počet realizovaných zážitků
Ošetřovatelem šelem	37
Ošetřovatelem kopytníků	20
Setkání se žirafou	76
Prohlídka zoo s průvodcem	22
Krmení papoušků lori	zrušeno

4. Činnost související s vlastním provozem Zoo Brno

4.1. Správa majetku

Opravy a údržbu svěřeného majetku zajišťovalo v roce 2024 sedm stálých zaměstnanců, kteří prováděli zednické, instalatérské, technické a zámečnické práce. Uvolněná pracovní pozice, stolař, se podařila obsadit až v listopadu. Pracovní pozice malíř natěrač se nepodařila obsadit vůbec. Koncem roku se uvolnila pozice instalatéra. Pracovní pozice v dílně se dlouhodobě obsazují velice obtížně, důvodem je nedostatečné finanční ohodnocení těchto profesí. Tento stav neumožňuje přijmout pracovníky, kteří budou schopni dlouhodobě zajišťovat potřebnou záchovnou péči o majetek. Přes personální podstav se dařilo provádět běžnou údržbu a opravy menšího rozsahu vlastními silami. V roce 2024 bylo do interního systému zapsáno a realizováno přes 800 požadavků na dílenské práce. Došlo k zajištění pravidelných revizních prohlídek vyhrazených zařízení. Podařilo se zajistit novou společnost pro provádění el. revizí včetně technické pomoci pro zajištění souladu s platnou legislativou a předpisy. Rozsáhlejší opravy a práce vysoce odborného charakteru byly realizovány externími společnostmi. Mezi nejvýznamnější opravy realizované v roce 2024 lze zahrnout:

Úprava terénu po sesuvu půdy nad ledním medvědem. Oprava střechy Tropického království. Opravy dřevěných prvků. Oprava přípojky kanalizace ústící do ulice Ondrova. Rekonstrukce lávky při páteřní komunikaci. Výměny tepelných zdrojů na vybraných objektech. Rekonstrukce sociálního zázemí pro zaměstnance na objektu Veterina. Oprava či rekonstrukce expozic – např. dokončení expozice pro pelikány, venkovních voliér, a mnohých dalších.

K opravám menšího rozsahu patřila například: výměna kotlů v objektu Centrum služeb, oprava el. instalace v objektech Tropické království, opravu dřevěného plotu. Vyhlídka u Žiraf, oprava rozvodů vody v areálu Zoo, zhotovení ohrady pro oslíka, rozšíření voliéry u Veteriny, oprava střechy Kapybary, oprava zábradlí u páteřní komunikace, instalace šachet pro uložení rozvodů vody a el. pro stánky, opravu plochy u klokana, pokládka gumové dlažby pro dětská hřiště a další.

4.1. Útvar dopravy a zeleně

Útvar dopravy a zeleně zabezpečuje svými pracovníky správu a údržbu všech dopravních prostředků a zemědělské techniky Zoo Brno, vlastní dopravu osob, transporty zvířat, svozy hnoje, dovoz krmení ze skladů hypermarketů do skladu CPK a významně se podílí na pravidelném zajišťování okusů pro chovaná zvířata. Dále zodpovídá za stav stromů, výsadbu a úpravu zeleně v areálu zoo.

V roce 2024 bylo zakoupeno: nový 2 ks elektrovozík Melex 364, 1x elektrovozík Melex 465 na základě výběrového řízení prostřednictvím útvaru dopravy a zeleně za cenu 988 630 Kč bez DPH, teleskopický nakladač Merlo + prodloužení vidlí + vidle na balíky s bodci na základě výběrového řízení prostřednictvím útvaru dopravy a zeleně za cenu 1 988 100,- Kč bez DPH a elektromobil TPC CITY II do 3,5 t na základě výběrového řízení prostřednictvím útvaru dopravy a zeleně za cenu 1 582 785 Kč bez DPH.

Proběhlo vyřazení 5ks elektrovozíků Melex z roku 2003 a jejich následný prodej proběhne v roce 2025.

Za rok 2024 bylo spotřebováno 7 068 l nafty v hodnotě 279 266 Kč a 5 219 l benzínu v hodnotě 210 707 Kč. Služební auta ujela 76 670 km.

V rámci zahradnictví bylo v roce 2024 pokáceno dle čtyř dendrologických posudků 393 ks stromů napadených hnilobou a houbou, u kterých vlivem povětrnostních podmínek hrozil pád a tudíž mohlo dojít k újmě na zdraví osob, škodě na majetku nebo mohly být v budoucnu příčinou úniku zvířete. Byla provedena asanace (ořez) u 433 ks stromů a vysazeno 383 ks stromů nových. V průběhu roku prováděli zaměstnanci pravidelnou údržbu zeleně areálu a provedli úpravu ve 20 expozicích. Jednalo se převážně o výměnu parkosů. Realizovali zdravotní a výchovné řezy živých plotů, keřů a stromů, odstraňovali náletové dřeviny (akáty, pajasany) a stromy ohrožující bezpečnost návštěvníků, štěpkovali zbytky okusů a získanou štěpkou následně mulčovali výsadby, prováděli sečení trávy, odstraňování odkvetlých trvalek a travin, jejich hnojení a postřik. Dále zahradnice provedly nové výsadby v prostorách kolem toalety u krokodýla, dosázení prostoru před expozicí lvů, výsadbu cibulovin v návštěvnických trasách, obnovení výsadby ve svahu pod indiánskou chýši, před expozicí sobů, novou výsadbu u tygra a na teráriu.

4.2. Informační technologie

V tomto roce jsme nadále pokračovali s rozšiřováním počtu uživatelů terminálového serveru dokoupením dalších licencí. V následujícím období plánujeme provést přesun většiny zbývajících zaměstnanců na terminálový server.

Provedli jsme modernizaci docházkového systému Anet výměnou zastaralých, špatně fungujících docházkových terminálů. V závěru roku jsme zakoupili modernější verzi aplikace Anet, která přispěje ke komfortnější a efektivnější práci s docházkovým systémem, zjednodušení komunikace mezi nadřízenými a podřízenými a celého procesu kontroly docházky.

V průběhu celého roku probíhala běžná údržba celé infrastruktury počítačové sítě, která zahrnovala běžné opravy nefunkčních prvků, doplnění kamer do kamerového systému, nákupy prodloužení licencí poštovního klienta, antiviru a zálohovacího softwaru. Celá oblast informační technologie potřebuje sladit potřeby digitalizace procesů s finančními možnostmi instituce. V následujícím roce proběhne audit veškerých IT služeb.

4.4. Útvar podpůrných aktivit

Na útvaru podpůrných aktivit pracovali v roce 2024 zaměstnanci vykonávající úklidy areálu, osoby vykonávající obecně prospěšné práce (OPP), klienti Tripitaky z.s., a klienti Agapa o.p.s. Tito pracovníci se věnovali především úklidu areálu a drobným pomocným pracím. Značnou skupinu v útvaru správy majetku tvořili pracovníci OPP, které do zoo posílá mediační a probační služba. Pracovalo jich tu kolem 20. Jejich spolehlivost byla vyšší než v minulých letech, ale i tak některým musela být pro porušování pracovní kázně zrušena smlouva. Zoologické zahradě vypomáhali i dobrovolníci. Přicházeli ve skupinách nebo individuálně a na různých místech uklízeli návštěvnické, občas i chovatelské prostory, natírali dřevěné prvky oplocení, pomáhali zahradníkům s údržbou zeleně či v sadu sbírali ovoce.

II. Plnění úkolů v personální oblasti

Tab. č. 1: Struktura a fyzické počty zaměstnanců k 31. 12. 2024, průměrné počty zaměstnanců za rok 2024, přírůstky a úbytky zaměstnanců za rok 2024, průměrné platové třídy a průměrné platy v roce 2024.

Zaměstnanci na HPP	Fyzický stav k 31. 12. 2024	Přepočtený stav 2024	Přírůstky	Úbytky	Průměrná platová třída	Průměrný plat v Kč
Vrcholový management (vedoucí úseků)	6	5,60	1	0	12,16	65 298,-
Střední management (vedoucí útvarů)	15	15	3	3	10,40	50 381,-
Administrativní/ odborný pracovník	18	17,23	4	2	9,44	36 916,-
Pedagogický pracovník	5	5	0	0	10	40 448,-
Profesní pracovník	75	67,20	30	21	6,10	28 477,-
Celkem	119	110,03	38	26	7,62	34 874,-
Ostatní zaměstnanci	Fyzický stav k 31. 12. 2024	Přepočtený stav 2024	Přírůstky	Úbytky	Průměrná platová třída	Průměrný plat v Kč
DPP, DPČ	62	0	163	101	0	2 061,-
Veřejně prospěšné práce	0	0	0	0	0	0,-
Sezónní	0	0	0	0	0	0,-
Celkem	62	0	163	101	0	2 061,-

1. Organizační a personální změny v roce 2024

Dílčí organizační a personální změny byly realizovány v rámci naplňování strategických cílů.

1.1. Organizační struktura

V roce 2024 byla realizována jedna organizační změna, v rámci níž se navýšil počet funkčních míst o dvě. Rok 2024 byl s ohledem na změny v organizační struktuře, ke kterým došlo s platností od 1. 05. 2024, zaměřen zejména na stabilizaci jednotlivých úseků a útvarů v nově vzniklé struktuře a ověřování efektivity a funkčnosti stávajícího organizačního nastavení, a to s ohledem na strategii a naplňování strategických cílů v dalším období.

1.1.1. Počet plánovaných a obsazených funkčních míst v jednotlivých platových třídách

K **31. 12. 2024** byl počet obsazených funkčních míst **117** (z toho 2 pracovní místa jsou obsazena dvěma zaměstnanci na 0,5 úvazek). Počet plánovaných funkčních míst dle organizační struktury byl **122**. Počet neobsazených funkčních míst byl tedy ke konci roku v počtu **5**.

Jednalo se jednak o odborné profese chybějící dlouhodobě na trhu práce: 1 x instalatér, 1 x malíř/natěrač, dále 2 x chovatel a 1x vedoucí útvaru informačních technologií.

Tabulka č. 2: Funkční místa v jednotlivých platových třídách k 31.12.2024

Platová třída	Plánovaný počet	Obsazený počet
13	1	1
12	5	5
11	14	13
10	20	20
9	10	10
8	4	4
7	22	22
6	27	24
5	8	7
4	1	1
3	3	3
2	7	7
Celkem	122	117

1.2. Personální obsazení

Fyzický počet kmenových zaměstnanců v evidenčním stavu byl **119**. K 31. 12. 2024 tedy počet kmenových zaměstnanců ve stavu převyšoval o 13 počet kmenových zaměstnanců ve stavu k 31. 12. 2023.

Celkový počet všech kmenových zaměstnanců byl **127**, z tohoto 8 zaměstnanců bylo mimo evidenční počet na mateřské a rodičovské dovolené.

Tab. č. 3 Abecední seznam kmenových zaměstnanců k 31. 12. 2024

1	Albl Ondřej	43	Kašpárek Tomáš, Ing.	85	Poláková Veronika
2	Balcar Michal	44	Kelle Roman	86	Polívka Petr. Mgr. Ing.
3	Bělehrádek Ivo	45	Kirinovič Miroslav	87	Popov Adam
4	Bernardy Matyáš, MSc.	46	Klimešová Sylvie	88	Prchal Jaroslav, Ing. et Ing.
5	Blahoňovská Simona	47	Kolesa Josef	89	Prudký Libor
6	Blahoutová Lucianna	48	Konečný Hynek	90	Ptáček František
7	Boguszewski Piotr Norbert	49	Koryčan Daniel	91	Reháková Martina, Bc.

8	Buršová Kateřina	50	Kratochvílová Jana, Mgr.	92	Reichmanová Ester
9	Byrtusová Klára	51	Kroutilová Milena	93	Rosochová Markéta
10	Čech Pavel, Ing.	52	Křivánek Miroslav, PhDr.	94	Samek Václav, Mgr.
11	Darmopil Dan	53	Kříž Milan, Ing.	95	Sečkář Milan
12	Darmopilová Denisa, Bc.	54	Křížová Markéta DiS.	96	Skoupý Jakub
13	Dejral Marek	55	Kučerová Oldřiška, Ing.	97	Slabá Zuzana
14	Dolejšová Vladimíra, Mgr.	56	Kůrová Simona	98	Sláma Marek, Mgr.
15	Dungelová Radana, Mgr.	57	Kyzlinková Gabriela, Bc.	99	Sommerová Zuzana
16	Dvořáková Barbora, Ing.	58	Ladrová Aneta, Ing.	100	Sórádová Svetlana
17	Ficek Radek, MVDr.	59	Macek Miroslav	101	Stoklásk Tomáš, DiS.
18	Fikáček Pavel	60	Machán Ivo, Ing.	102	Suvorov Petr, RNDr. Ph.D.
19	Flom Roman	61	Mánková Denisa, Ing.	103	Šafránková Petra
20	Fuchsová Blanka	62	Mikátová Šárka, Mgr.	104	Šeiner Adam
21	Fuks Miroslav	63	Míšková Petra, Ing.	105	Šindelářová Adéla
22	Gala Lubomír, Bc.	64	Moravcová Jana, Ing.	106	Široký Michael, Ing.
23	Galová Jana, Mgr.	65	Müller Kršková Michaela, Bc.	107	Šmídová Adéla
24	Gulášová Hana, Ing.	66	Müllerová Věra, MgA.	108	Šrámek Petr, Mgr.
25	Haas Pavel	67	Musilová Zuzana	109	Šťastný Václav
26	Hausman Lubomír	68	Náplavová Veronika, Mgr.	110	Štván Rostislav
27	Hiersch Jan, Bc.	69	Němec Tomáš, Mgr. Ph.D.	111	Šudák Dušan
28	Hlavničková Radmila	70	Němec Vávrová Linda	112	Švejdová Zuzana
29	Hledíková Jana, Ing.	71	Neveselá Šárka	113	Taragoš Michal
30	Hodečková Veronika, Ing.	72	Novotná Kateřina Václava	114	Tesařová Taťána
31	Holejšovská Jaroslava	73	Novotná Kristýna, Mgr.	115	Tlammková Soňa, Ing.
32	Hrdlička Jan	74	Nový Michal MSc.	116	Uhrovičová Alena
33	Hubáčková Lucie, Mgr.	75	Obrovský Michal, Ing.	117	Vančo-Minářík Jaromír
34	Chudárková Monika, Mgr.	76	Oprchalová Veronika	118	Vančuríková Anna
35	Janota Miroslav, Ing.	77	Páleník Zdeněk	119	Volejník Václav
36	Jaroschová Zuzana	78	Papajoanu Nikola	120	Vondráková Klára
37	Jasinek Jaroslav	79	Pavelková Martina, Ing. Ph.D.	121	Vrtalová Zlatuše
38	Juračka Jan	80	Pelíšek Christian, Bc.	122	Vykydalová Libuše, Bc.
39	Kala Aleš	81	Peňázová Eva	123	Wald Roman
40	Kamba Miloslav	82	Plecendová Ludmila	124	Walter Miloslav, Ing.
41	Karasová Tereza, Mgr.	83	Plíhalová Soňa	125	Záruba Martin, Bc.
42	Karvaš Pavel	84	Póčová Šárka	126	Zavadilová Dominika, Mgr.
				127	Žaloudková Ivana

1.3. Změny personálního obsazení 2024

V rámci změn personálního obsazení byly uvolněné a nově vzniklé pozice v roce 2024 obsazovány průběžně.

Na volné nebo v průběhu roku uvolněné pozice (+ jeden převod zaměstnance ze středního do vrcholového managementu organizace) nastoupilo **37** kmenových zaměstnanců a to na základě realizovaných výběrových řízení. Z toho 14 profesních pracovníků na chovatelský úsek, 12 profesních a 2 odborní pracovníci na technický úsek, 3 profesní pracovníci na ekonomický úsek, 5 zaměstnanců na ředitelský úsek a 1 profesní pracovník na úsek stanice zájmových činností.

Vystoupilo **25** kmenových zaměstnanců (+ jeden převod zaměstnance ze středního managementu do vrcholového managementu). Z toho 10 zaměstnancům skončil pracovní poměr na dobu určitou, 3 zaměstnanci odešli na základě dohody o ukončení PP, 6 zaměstnanců ukončilo pracovní poměr ve zkušební době, 2 zaměstnancům ukončil pracovní poměr ve zkušební době zaměstnavatel, 3 zaměstnanci podali výpovědi a 1 zaměstnanci byla dána výpověď pro neuspokojivé pracovní výsledky.

V průběhu roku 2024 u nás nepracoval žádný sezónní zaměstnanec ani žádný pracovník veřejně prospěšných prací.

V celkovém počtu zaměstnanců jsou zahrnuti **4** pracovníci jejichž pracovní poměr vznikl v rámci projektů s evropskou účastí (Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením, registrační číslo projektu CZ.03.01.01/00/22_015/0000889 a Moje první práce – program podporující zaměstnanost mladých lidí opouštějících zařízení ústavní či ochranné výchovy, registrační číslo projektu CZ.03.01.01/00/22_019/0000654 podpořeného finančními prostředky z ESF+ v rámci programu OPZ+).

1.4. Rozvoj podnikové kultury

Posílení týmového ducha a podnikové kultury bylo v roce 2024 mimo jiné realizováno:

1. Výročním setkáním všech zaměstnanců Zoo Brno s cílem zhodnocení roku 2023 a výhledem pro rok 2024.
2. Setkáním zaměstnanců za účelem představení nové vizuální identity Zoo Brno.
3. Vánočním setkáním ředitelky se zaměstnanci všech úseků spojeným s vánočním přáním, výhledem na rok 2025 a předáním drobných vánočních dárků.
4. Rozvojem potenciálu zaměstnanců prostřednictvím vzdělávání, a to prezenční i online formou.
5. Neformálními akcemi pro zaměstnance, jako např. opékání špekáčků.

2. Dobrovolnictví v Zoo Brno

V rámci zapojení do dobrovolnických aktivit bylo v roce 2024 odpracováno celkem **5 499** hodin a zapojilo se **1 191** dobrovolníků. V porovnání s předchozím rokem došlo k mírnému zvýšení zapojení individuálních dobrovolníků a naopak v oblasti firemního dobrovolnictví došlo k výraznému navýšení počtu akcí i zapojených jednotlivců.

Individuální dobrovolnictví:

- 22 nových zájemců o individuální dobrovolnickou činnost.
- Počet smluvních dobrovolníků k 31.12.2024 je 46.
- V průběhu roku 2024 bylo 29 aktivních, 1 měl aktivitu > 100 hod.
- Celkem bylo zrealizováno 851 hod. zejména na chovatelském úseku.

Firemní dobrovolnictví

- Firmy se zapojily do 122 akcí (tj. o 26 akcí více v porovnání s předchozím rokem).
- Odpracováno bylo 4 648 hod.
- Zúčastnilo se 1 162 dobrovolníků (tj. o 248 osob více v porovnání s předchozím rokem).

Pro firemní dobrovolníky byl nově vytvořen certifikát jako čestné uznání, pásky na ruce s kontaktem na osobu, která je má v daný den na starosti, poskytnuta sleva 20% na vybrané služby v zoo, byla vytvořena databáze kontaktů firemních dobrovolníků a zajištěny byly vhodnější OOPP. V neposlední řadě došlo ke zkvalitnění dlouhodobé spolupráce se zprostředkovatelskou organizací Zapojímse.cz a navázání nového kontaktu s další obdobnou organizací Hestia za účelem získávání dalších dobrovolníků.

Spolupráce se speciálními institucemi:

Agapo o. p. s.

Občanské sdružení, které nabízí pomoc při pracovním uplatnění lidí se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním v rámci programů sociální rehabilitace. Jednou až dvakrát týdně docházejí klienti do Zoo vykonávat pracovní činnost.

Tripitaka z. s.

Projekt Moje první práce se zaměřuje na mladé lidi opouštějící institucionální zařízení v Brně a okolí (zejména dětské domovy), realizuje aktivity směřující k jejich začlenění na trh práce. Stálý klient pracující v Zoo Brno 40 hodin týdně.

3. Vzdělávání zaměstnanců

Vzdělávání bylo zaměřeno zejména na rozvoj potenciálu zaměstnanců dle profesního zaměření a v roce 2024 činily náklady na vzdělání zaměstnanců 170 033 Kč.

V roce 2024 bylo využito projektu OP JAK: Výzva 02_22_002 šablony MŠ a ZŠ – Osobnostně sociální a profesní rozvoj pracovníků ve vzdělávání Zoo Brno (CZ.02.02.02/00/22_002/0007749). Vykázáno šablon / produktivních hodin 87, vykázáno celkem 341 475 Kč.

- **Prohlubování kvalifikace:** pro udržení, dosažení znalosti a zvládnutí dovedností potřebných pro výkon stávající pozice (výkon práce sjednaný v pracovní smlouvě).
- **Zvyšování kvalifikace:** zaměření na dosažení znalostí a dovedností nezbytných pro výkon náročnější pozice (rozšíření kvalifikace), dosažení vyššího stupně vzdělání.

Zaměstnanci se účastnili odborných školení a seminářů organizovaných jako:

1) Skupinová školení - periodická a rozšiřující

- Školení řidičů – úsek technický
- Periodické školení BOZP a PO zaměstnanců

- Periodické školení BOZP a PO vedoucích zaměstnanců
- Periodické školení požární hlídky
- Vstupní školení BOZP a PO – nově nastupujících zaměstnanců

2) Individuální - odborná a profesní

- **Ekonomický úsek:** FKSP a sociální fondy, Mzdy- změna legislativy, Roční zúčtování daně 2023, Mzdy, Novinky v DPH 2024, legislativní změny DPP a DPČ, účetní novinky 2024
- **Úsek stanice zájmových činností:** Ornitologický kurz, AI, Akreditační kurz, konverzační kurz, Ladění pracovního týmu, Pedagogické minimum, Reflexe, AI.024
- **Chovatelský úsek:** Zdravotní problematika a zajímavosti z chovu alpak, lam a velbloudů, moderní trénink zvířat a welfare
- **Technický úsek:** Odpadní hospodaření, Kytkověda, Vodovody a kanalizace, Školení svářečů, Jehličnaté dřeviny
- **Úsek ředitele:** Novela zákona č. 106, Personalistika ve veřejné správě, Novinky v pracovním právo 2024/2025, Vedení spisové služby, Skartační řízení, Odměňování zaměstnanců ve veřejné správě,

3) Skupinová - odborná a profesní

- Manažer koučem
- Hodnocení zaměstnanců
- Školení první pomoci
- Uživatelská školení k systému Helios.

4) Zvýšení a prohloubení kvalifikace prostřednictvím kvalifikační dohody

- V roce 2024 byla sepsána jedna kvalifikační dohoda o zvýšení kvalifikace v souladu s potřebou zaměstnavatele, a to studiem Marketingové komunikace.
- Jeden zaměstnanec úspěšně ukončil studium pro ředitele škol a školských zařízení.

4. Dodržování bezpečnosti práce, pracovní úrazy za rok 2023

4.1. Roční prověrka BOZP a PO

V průběhu roku 2024 byly prováděny kontrolní prohlídky jednotlivých pracovišť. Roční fyzická prověrka pracovišť se zaměřovala zejména na kontrolu vedení dokumentace k BOZP a PO, hygienických a pracovních podmínek k bezpečné a zdravé neohrožující práci, zajišťování revizí strojů a zařízení, dodržování předpisů BOZP zaměstnanci. Shledané závady byly příkazem ředitele 1/2025 nařízeny k odstranění v termínu 31. 3. 2025.

4.2.Roční kontrola všech pracovišť smluvním poskytovatelem pracovně lékařských služeb

V prvním čtvrtletí 2024 byla provedena prohlídka pracovišť Zoo Brno v rámci dohledu nad pracovními podmínkami zaměstnanců, identifikací nebezpečí a hodnocení zdravotních rizik zátěží prací nebo působením pracovního prostředí. Nebyly shledány žádné vážné závady.

4.3.Pracovně lékařské prohlídky

Pracovně lékařské prohlídky zajišťoval v roce 2024 smluvní poskytovatel pracovně lékařských služeb Vojenská nemocnice Brno, MUDr. Rudolf MÜLLER v rozsahu závodní preventivní péče realizací vstupních, periodických, mimořádných a výstupních prohlídek zaměstnanců.

4.4. Pracovní úrazy

V knize úrazů bylo za rok 2024 registrováno celkem 14 pracovních úrazů. 3 z nich si vyžádaly pracovní neschopnost zaměstnance.

4.5.Školení v oblasti BOZP a PO

V únoru a v březnu 2024 bylo zrealizováno periodické školení všech zaměstnanců a vedoucích v BOZP a PO, školení členů požární hlídky a řidičů referentských vozidel.

Vstupní školení před počátkem výkonu práce, školení obsluhy motorových pil a křovinořezů, práce ve výškách a nad volnou hloubkou, byla realizována v souladu s metodikou interního školení organizace průběžně, a to pověřenými zaměstnanci dle požadavku vedoucích.

III. Plnění úkolů v oblasti hospodaření

1. Výnosy

1.1. Rozpis všech výnosů s uvedením rozpočtu na daný rok, skutečnosti ke konci sledovaného období, skutečnosti za stejné období minulého roku, procentní plnění upraveného rozpočtu (v Kč)

Účet číslo	Název účtu	Schválený rozpočet 2024	Upravený rozpočet 2024	Skutečnost 2024	Skutečnost 2023	% změna (2024/2023)	% plnění (S/SR)	% plnění (S/UR)
6	Výnosy celkem	138 838 605,00	146 393 437,00	144 954 008,61	140 231 801,61	103,37	104,40	99,02
60	Výnosy z vlastních výkonů a zboží	46 590 000,00	43 247 000,00	42 871 845,27	44 413 234,48	96,53	92,02	99,13
601	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	30 000,00	30 000,00	22 830,57	21 739,12			
602	Výnosy z prodeje služeb	39 160 000,00	35 817 000,00	34 742 609,52	37 204 387,47			
603	Výnosy z pronájmu	2 600 000,00	2 600 000,00	2 614 912,82	2 027 780,63			
604	Výnosy z prodaného zboží	4 800 000,00	4 800 000,00	5 491 492,36	5 159 327,26			
64	Ostatní výnosy	4 646 100,00	13 984 100,00	14 707 823,82	7 298 261,83	201,53	316,56	105,18
641	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,00	0,00	97 233,10	79 979,00			
642	Ostatní pokuty a penále	0,00	0,00	6 060,00	2 750,00			
643	Výnosy z vyřazených pohledávek	0,00	0,00	11 741,83	17 115,71			
644	Výnosy z prodeje materiálu	100 000,00	100 000,00	206 779,14	57 895,87			
646	Výnosy z prodeje DHM kromě pozemků	0,00	0,00	0,00	146 365,29			
648	Čerpání fondů	1 500 000,00	10 838 000,00	11 034 340,23	3 976 446,20			
649	Ostatní výnosy z činnosti	3 046 100,00	3 046 100,00	3 351 669,52	3 017 709,76			
66	Finanční výnosy	250 500,00	750 500,00	1 427 094,88	2 439 966,74	58,49	569,70	190,15
662	Úroky	250 000,00	750 000,00	1 425 629,51	2 437 644,37			
663	Kurzové zisky	500,00	500,00	1 465,37	2 322,37			
67	Výnosy z transferů	87 352 005,00	88 411 837,00	85 947 244,64	86 080 338,56	99,84	98,39	97,21
672	Výnosy z transferů od zřizovatele	81 591 000,00	81 671 000,00	80 478 039,81	80 021 000,00			
672	Výnosy z transferů ze státního rozpočtu	5 761 005,00	6 740 837,00	5 469 204,83	6 059 338,56			

1.2. Zdůvodnění meziročních odchylek ve vývoji jednotlivých druhů výnosů

K výraznému zvýšení výnosů došlo u:

644 – Výnosy z prodeje materiálu

+148 883,27 Kč

648 – Čerpání fondů

+7 057 894,03 Kč

U výnosů z prodeje materiálu došlo oproti předpokladům k vyššímu prodeji zvířat. Zvýšený příděl do rezervního fondu na opravy pochozích lávek umožnil i jeho vyšší čerpání.

K výraznému snížení výnosů došlo u:

662 – Úroky

-1 012 014,86 Kč

K poklesu výnosů z úroků došlo na základě výrazného snížení úrokových sazeb.

Příspěvky na provoz byly v porovnání s rokem 2023 následující:

	2023	2024	rozdíl
Příspěvek na provoz od MMB	80 021 000,00	81 671 000,00	+1 650 000,00 Kč
Účelová dotace od MŽP	959 780,00	744 224,00	-215 556,00 Kč
Příspěvek od Úřadu práce	982 752,00	146 800,00	-835 952,00 Kč
Příspěvek z MŠMT - školské zařízení	2 825 684,00	2 779 462,00	-46 222,00 Kč

Z celkového příspěvku na provoz od MMB ve výši 81 671 000,00 Kč tvořily účelový příspěvek v celkové výši 13 330 000,00 Kč tyto položky:

- provoz Střediska ekologické výchovy (5 900 000,00 Kč)
- zajištění oprav komunikací (2 500 000,00 Kč)
- oprava starých expozic (1 000 000,00 Kč)
- likvidace voliéry orla bělohlavého/navigační systém (850 000,00 Kč, nevyčerpano 850 000,00 Kč)
- ořezy, kácení, dendrologické posudky (1 000 000,00 Kč)
- havarijní oprava objektu SEV Hlídka (2 000 000,00 Kč, nevyčerpano 342 960,19 Kč)
- prevence kriminality - Nízkoprahový klub (80 000,00 Kč)

2. Náklady**2.1. Podrobný rozpis čerpání nákladů s uvedením rozpočtu na daný rok, skutečnosti ke konci sledovaného období, skutečnosti za stejné období minulého roku, procentní plnění upraveného rozpočtu (v Kč)**

Účet číslo	Název účtu	Schválený rozpočet 2024	Upravený rozpočet 2024	Skutečnost 2024	Skutečnost 2023	% změna (2024/2023)	% plnění (S/SR)	% plnění (S/UR)
5	Náklady celkem	138 838 605,00	146 393 437,00	144 950 840,42	139 466 516,68	103,93	104,40	99,01
50	Spotřebované nákupy	22 522 270,00	22 208 770,00	21 815 805,20	23 053 018,31	94,63	96,86	98,23
501	Spotřeba materiálu	7 771 770,00	9 643 270,00	9 603 570,64	8 299 631,54			
502	Spotřeba energie	12 417 000,00	9 617 000,00	9 226 469,40	11 657 311,63			
504	Prodané zboží	2 413 500,00	3 028 500,00	3 028 816,46	2 820 025,04			
507	Aktivace oběžného majetku	-280 000,00	-280 000,00	-282 094,00	-297 433,50			
508	Změna stavu zásob vlastní výroby	200 000,00	200 000,00	239 042,70	573 483,60			
51	Služby	22 837 640,00	32 438 286,00	31 471 235,84	27 004 545,90	116,54	137,80	97,02
511	Opravy a udržování	8 967 000,00	15 867 000,00	15 846 969,92	11 798 933,85			

512	Cestovné	1 198 500,00	1 198 500,00	997 224,09	1 158 747,94			
513	Náklady na reprezentaci	45 000,00	45 000,00	44 792,44	228 326,15			
518	Ostatní služby	12 627 140,00	15 327 786,00	14 582 249,39	13 818 537,96			
52	Osobní náklady	73 784 445,00	71 445 431,00	71 427 793,25	68 206 240,93	104,72	96,81	99,98
521	Mzdové náklady	52 694 740,00	51 750 726,00	51 733 438,98	49 522 143,01			
524	Zákonné sociální pojištění	17 096 880,00	15 701 880,00	16 563 847,02	15 936 181,99			
525	Jiné sociální pojištění	250 000,00	250 000,00	275 281,00	264 931,00			
527	Zákonné sociální náklady	2 922 500,00	2 922 500,00	2 594 779,30	2 482 984,93			
528	Jiné sociální náklady	820 325,00	820 325,00	260 446,95	0,00			
53	Daně a poplatky	22 000,00	22 000,00	15 123,13	415 209,00	3,64	68,74	68,74
532	Daň z nemovitostí	0,00	0,00	809,00	462,00			
538	Jiné daně a poplatky	22 000,00	22 000,00	14 314,13	414 747,00			
54	Ostatní náklady	1 515 750,00	1 515 750,00	1 487 155,14	1 477 732,08	100,64	98,11	98,11
542	Ostatní pokuty a penále	0,00	0,00	2 500,00	4 335,00			
547	Manka a škody - zmařené investice	0,00	0,00	376,32	0,00			
549	Ostatní náklady z činnosti	1 515 750,00	1 515 750,00	1 484 278,82	1 473 397,08			
55	Odpisy, rezervy a opravné položky	18 051 500,00	18 713 200,00	18 709 543,91	19 251 989,10	97,18	103,65	99,98
551	Odpisy dlouhodobého majetku	17 004 000,00	16 850 000,00	16 814 225,96	17 145 948,24			
556	Tvorba a zúčtování opravných položek	0,00	10 000,00	40 245,03	50 746,18			
557	Náklady z odepsaných pohledávek	10 000,00	0,00	0,00	0,00			
558	Náklady z drobného dlouhodob. majetku	1 037 500,00	1 853 200,00	1 855 072,92	2 055 294,68			
56	Finanční náklady	80 000,00	25 000,00	24 183,95	31 751,36	76,17	30,23	96,74
563	Kurzové ztráty	80 000,00	25 000,00	24 183,95	31 751,36			
59	Daň z příjmů	25 000,00	25 000,00	0,00	26 030,00	0,00	0,00	0,00
591	Daň z příjmů	25 000,00	25 000,00	0,00	26 030,00			

2.2. Zdůvodnění meziročních odchylek ve vývoji jednotlivých druhů nákladů

K výraznému zvýšení nákladů došlo u:

511 – Opravy a udržování

-4 048 036,07 Kč

Na meziroční zvýšení nákladů na opravy a udržování měla nejvyšší vliv oprava pochozích lávek v areálu.

2.3 Plnění odpisového plánu

Účetní odpisy byly plánovány ve výši 16 850 000,00 Kč.

Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v roce 2024 činily celkem 16 814 225,96 Kč.

Hospodaření Zoo Brno a stanice zájmových činností skončilo zlepšeným hospodářským výsledkem ve výši 3 168,19 Kč po zdanění.

Rozpočet Zoo Brno a stanice zájmových činností, příspěvkové organizace byl v průběhu roku upravován v návaznosti na vývoj nákladů a výnosů a získání dalších finančních prostředků.

3. Finanční majetek

3.1. Stavy finančních prostředků na bankovních účtech

Zoo Brno a stanice zájmových činností, příspěvková organizace má zřízeny následující bankovní účty:

Číslo účtu	Název účtu	Banka	Stav k 31.12.2024
372604403/0300	Běžný účet	ČSOB	282 189,36
372604673/0300	Podúčet - karty	ČSOB	116 588,59
372604593/0300	Účet FKSP	ČSOB	83 079,12
312223369/0300	Spořicí účet	ČSOB	41 842 555,90
276139361/0300	Běžný účet	ČSOB	407 791,16
256993800/0300	Běžný účet - sbírka	ČSOB	240 474,77
267825941/0300	Běžný účet - sbírka	ČSOB	54 290,32
276543495/0300	Běžný účet - sbírka	ČSOB	109 272,44
276543794/0300	Běžný účet - sbírka	ČSOB	39 702,38
295947196/0300	Běžný účet - sbírka	ČSOB	2 271 923,97
297138560/0300	Běžný účet - sbírka	ČSOB	343 456,20
282690299/0300	Běžný účet - RF	ČSOB	24 996,99
1387888247/2700	Běžný účet	UCB	102 847,61
CELKEM			45 919 168,22

3.2. Pokladní hotovost

k 31.12.2024 byl zůstatek pokladní hotovosti
z toho:

485 135,33 Kč

pokladna CZK	372 768,00	Kč
pokladna USD	3 273,45	Kč
pokladna GBP	9 583,04	Kč
pokladna EUR	47 213,06	Kč
pokladna PLZ	156,73	Kč
pokladna DKK	675,40	Kč
pokladna CHF	5 365,65	Kč
pokladny UP	22 000,00	Kč
automat vláček	24 100,00	Kč

3.3. Ceniny

k 31.12.2024 byl zůstatek cenin
z toho:

8 364,00 Kč

poštovní známky	2 364,00 Kč
benefity	6 600,00 Kč
stravenky	0,00 Kč

4. Pohledávky a závazky

4.1. Pohledávky

4.1.1. účet 311.10 Odběratelé

konečný stav k 31. 12. 2024 činil

1 593 055,10 Kč

z toho:

- po splatnosti	517 384,21 Kč
- před splatností	1 075 670,89 Kč

Pohledávky po splatnosti jsou vymáhány.

4.1.2. účet 311.11 Odběratelé zahraniční

konečný stav k 31. 12. 2024 činil

0,00 Kč

4.2. Závazky

4.2.1. účet 321 Dodavatelé

konečný stav k 31. 12. 2024 činil

15 404 386,88 Kč

Z toho:

Dodavatelé tuzemští	15 362 339,84 Kč
Dodavatelé zahraniční	42 047,04 Kč

Většina závazků vůči dodavatelům k 31. 12. 2024 je splatná až v roce 2025. Závazky po splatnosti vznikly z důvodů reklamací na provedených pracích a službách.

5. Transfery z jiných veřejných rozpočtů

(podrobný rozpis přijatých transferů, informace o jejich čerpání)

5.1. Finanční prostředky poskytnuté Ministerstvem životního prostředí ČR v rámci programu „Příspěvek zoologickým zahradám pro rok 2024“

Dotace byla poskytnuta v předmětech podpory:

1. Chov ohrožených druhů světové fauny v českých zoologických zahradách.
2. Zapojení českých zoologických zahrad do systému ochrany přírody České republiky.

Celkem

744 224,00 Kč

**Čerpání dotace MŽP pro Zoo Brno a stanici zájmových činností,
příspěvkovou organizaci dle jednotlivých dotačních titulů**

Předmět podpory 1.1, 2.2, 2.3:

1. **Chov ohrožených druhů světové fauny v českých zoologických zahradách.**
 - 1.1 *chov ohrožených druhů světové fauny chráněných podle zvláštního právního předpisu*
2. **Zapojení českých zoologických zahrad do systému ochrany přírody České republiky.**
 - 2.2 *chov zvláště chráněných druhů živočichů podle zvláštního právního předpisu a zapojení zoologické zahrady do záchranných programů těchto druhů*
 - 2.3 *chov vzácných a vymírajících plemen domácích zvířat za účelem záchrany jejich jedinečného genofondu*

Celková dotace na předměty podpory 1.1, 2.2 a 2.3: 458 944,00 Kč

Dotace byla použita na krytí části nákladů na krmivo pro zvířata zařazená do výše uvedených bodů.

Skutečné náklady na krmivo pro takto zařazená zvířata činily: **3 156 837,58 Kč.**

Dotovaná částka **458 944,00 Kč** činí ze skutečných nákladů celkem **14,54 %**.

Dotace na tuto část předmětů podpory 1.1, 2.2 a 2.3 byla vyčerpána v plné výši.

1. **Chov ohrožených druhů světové fauny v českých zoologických zahradách.**

1.3 Realizace vzdělávacích programů a zapojení veřejnosti do vzdělávání se o ohrožených druzích světové fauny uvedených v bodě 1.1

1.3.1 Badatelský deník

Dotace: 39 200,00 Kč

Skutečné náklady na tento bod činily: **49 800,00 Kč.**

Dotovaná částka **39 200,00 Kč** činí ze skutečných nákladů **78,71 %**.

Dotace na tuto část předmětu podpory byla vyčerpána v plné výši.

1.3.2 Samoobslužné pracovní listy

Dotace: 27 200,00 Kč

Skutečné náklady na tento bod činily: **38 025,00 Kč.**

Dotovaná částka **27 200,00 Kč** činí ze skutečných nákladů **71,53 %**.

Dotace na tuto část předmětu podpory byla vyčerpána v plné výši.

1.3.3 Vzdělávací tabule Jižní Amerika

Dotace: 15 200,00 Kč

Skutečné náklady na tento bod činily: **19 150,92 Kč.**

Dotovaná částka **15 200,00 Kč** činí ze skutečných nákladů **79,36 %**.

Dotace na tuto část předmětu podpory byla vyčerpána v plné výši.

1.3.4 Vzdělávací tabule koňoviti

Dotace: 96 000,00 Kč

Skutečné náklady na tento bod činily: **128 474,86 Kč.**

Dotovaná částka **96 000,00 Kč** činí ze skutečných nákladů **74,72 %**.

Dotace na tuto část předmětu podpory byla vyčerpána v plné výši.

1.3.5 Vzdělávací tabule velbloudoviti

Dotace: 12 800,00 Kč

Skutečné náklady na tento bod činily: **21 249,50 Kč.**

Dotovaná částka **12 800,00 Kč** činí ze skutečných nákladů **60,24 %**.

Dotace na tuto část předmětu podpory byla vyčerpána v plné výši.

2. Zapojení českých zoologických zahrad do systému ochrany přírody České republiky

2.4 účast v reintrodukčních programech, inventarizačních průzkumech a monitoringu zvláště chráněných druhů živočichů podle zvláštního právního předpisu pro potřeby ochrany přírody.

2.4.1 Ochrana sýčků obecných na jižní Moravě - 2024

Dotace: 94 880,00 Kč

Skutečné náklady na tento bod činily: **118 600,00 Kč.**

Dotovaná částka **94 880,00 Kč** činí ze skutečných nákladů **80,00 %**.

Dotace na tuto část předmětu podpory byla vyčerpána v plné výši.

5.2. Finanční prostředky poskytnuté MŽP v rámci programu „Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu“ podporovaného z Finančního mechanismu Norska 2021 – 2024

Název akce: Ochrana dudka chocholatého na jižní Moravě 2021 - 2024

Přislíbená celková dotace: 381 181,49 Kč

Proplaceno do 31.12.2024: **240 208,12 Kč**

Skutečné náklady: **338 305,23 Kč**

Dotace se propládá zpětně ve skutečné výši na základě faktur za provedené práce.

5.3. Finanční prostředky od Úřadu práce Brno – město

Dohoda o vytvoření pracovních příležitostí v rámci VPP a poskytnutí příspěvku, spolufinancovaného ze státního rozpočtu a Evropského sociálního fondu č. BMA-V-1/2023 na období od 1.6.2023 do 29.2.2024 (max. příspěvek 16 000,00 Kč/osoba).

Poskytnutý příspěvek	144 000,00 Kč
Celkově vynaložené náklady	411 405,00 Kč

Neinvestiční příspěvek byl vyčerpán v plné výši.

5.4. Účelový neinvestiční příspěvek z MŠMT na provoz školského zařízení

Prostředky byly poskytnuty na mzdy pedagogických i nepedagogických pracovníků dle výše úvazků a na nákup školních pomůcek.

Poskytnutý příspěvek	2 779 462,00 Kč
Celkově vynaložené náklady	2 943 856,26 Kč

Neinvestiční příspěvek byl vyčerpán v plné výši.

5.5 Účelový neinvestiční příspěvek TAČR 2024 - 2026

Prostředky byly poskytnuty na projekt využití moderních nástrojů biologingu, sdílení a uživatelsky přívětivé analýzy dat při optimalizaci inkubace vajec ohrožených druhů ptáků.

Poskytnutý příspěvek	235 608,00 Kč
Celkově vynaložené náklady	159 407,00 Kč

Nevyčerpané prostředky ve výši 76 201,00 Kč byly převedeny do dalších období.

5.6 Účelový neinvestiční příspěvek z MŠMT OP JAK Šablony 2023 - 2025

Prostředky byly poskytnuty na podporu projektů zaměřených na vzdělávání pedagogických a nepedagogických pracovníků, včetně forem a metod učení.

Poskytnutý příspěvek	820 325,00 Kč
Celkově vynaložené náklady	260 446,95 Kč

Nevyčerpané prostředky ve výši 559 878,05 Kč byly převedeny do dalších období.

6. Investice

a) Informace o probíhajících investičních akcích

Příprava projektových záměrů

- Příprava projektu „Tradiční vstup“ do IROP ITI;

Pořízení projektových dokumentací

- Archa jménem zoo – dokumentace pro ohlášení stavby „Úpravy výběhu losů pro chov jelenů milu a zatraktivnění lokality pro edukaci návštěvníků“.
- Rozšíření výběhu ledních medvědů – dokumentace pro změnu stavby před dokončením a dokumentace pro provádění stavby.
- Expozice Subtropy – část dželady – dokumentace pro změnu stavby před dokončením, dokumentace pro společné povolení, dokumentace pro provádění stavby.
- Expozice Subtropy – část interiér – dokumentace pro změnu stavby před dokončením.
- Voliéra dravců – dokumentace pro povolení záměru.
- Rekonstrukce správní budovy – dokumentace pro společné povolení.
- Tradiční vstup – dokumentace pro provádění stavby.

Realizované stavební akce

- Oplocení ZOO Brno – SO-804, dílčí úsek 4.1

Probíhající stavební akce

- Služební vjezd a technické zázemí – 1. etapa
- Sanace svahové nestability
- Expozice šimpanzů – III. etapa/Expozice Subtropy

b) Čerpání příspěvku na investice z rozpočtu MMB

Převody z předchozích let:

Subtropy, převod z r. 2023 ve výši 1 856 685,09 Kč, vyčerpáno 1 856 685,09 Kč,
Lanová dráha , převod z r. 2023 ve výši 2 992 007,13 Kč, vyčerpáno 452 856,58 Kč (zůstatek ve výši 2 539 950,55 Kč vrácen do rozpočtu MMB).

V roce 2024 obdržela Zoo Brno následující investiční transfery:

- Subtropy ve výši 16 500 000,00 Kč, vyčerpáno 16 500 000,00 Kč.
- Expozice hrošíka liberijského ve výši 1 839 000,00 Kč, vyčerpáno 581 500,00 Kč (zůstatek ve výši 1 257 500,00 Kč navržen ponechat k využití v následujících obdobích).
- Voliéra dravců ve výši 850 000,00 Kč, vyčerpáno 0,00 Kč (zůstatek ve výši 850 000,00 Kč navržen ponechat k využití v následujících obdobích).

- Tropický pavilon ve výši 326 700,00 Kč, vyčerpáno 326 700,00 Kč.
- Strategie rozvoje - oplocení ve výši 5 945 159,15 Kč, vyčerpáno 5 235 022,59 Kč (zůstatek ve výši 710 136,56 Kč navržen ponechat k využití v následujících obdobích).

Manipulátor s příslušenstvím ve výši 2 400 000,00 Kč, vyčerpáno 2 400 000,00 Kč.

Elektrovozík Melex (3 kusy) ve výši 1 005 000,00 Kč, vyčerpáno 1 005 000,00 Kč.

Elektrovozík TPC City nákladní ve výši 850 000,00 Kč, vyčerpáno 850 000,00 Kč.

IV. Komentář k tabulce „Plán tvorby a čerpání peněžních fondů“

a) Fond investic v tis. Kč

FOND INVESTIC							
Stav k 1.1.	Tvorba		Čerpání				Stav k 31.12.
		Plán	Skutečnost		Plán	Skutečnost	
26 642	Příděl z odpisů z DHM a DNM	17 004	16 814	Financování investičních výdajů – z příspěvků zřizovatele	18 800	29 207	19 001
	Investiční příspěvek od zřizovatele	4 255	29 716	Financování investičních výdajů – z ostatních zdrojů		17 587	
	Investiční dotace ze státních fondů a jiných veřejných rozpočtů			Úhrada investičních úvěrů nebo půjček			
	Výnos z prodeje svěřeného DHM			Vratka nevyčerpané dotace		2 540	
	Dary a příspěvky od jiných subjektů			Navýšení prostředků na financování údržby a oprav majetku		4 837	
	Výnosy z prodeje majetku p.o.						
	Ostatní			Ostatní			
	Celkem tvorba	21 259	46 530	Celkem čerpání	18 800	54 171	

Počáteční zůstatek k 1. 1. 2024

26 641 812,47 Kč

Tvorba:

1. Odpisy DHM a DNM

16 814 225,96 Kč

2. Investiční příspěvek od zřizovatele 2024

29 715 859,15 Kč

Celkem

46 530 085,11 Kč

Čerpání :

Subtropy	21 004 283,74 Kč
Strategie rozvoje - oplocení	5 235 022,59 Kč
Hrošík liberijský	581 500,00 Kč
Tropický pavilon	326 700,00 Kč
Elektrovozíky Melex	1 154 082,60 Kč
Manipulátor s příslušenstvím	2 400 000,00 Kč
Elektrovozík nákladní	1 915 169,85 Kč
Lanová dráha - vypořádání	452 056,58 Kč
Vratka nevyčerpané investiční dotace (Lanová dráha)	2 539 950,55 Kč
Přírodní vzdělávací pointy	1 647 030,00 Kč
Tradiční vstup	1 223 686,80 Kč
Revitalizace okolí Kníničky	67 870,38 Kč
Revitalizace okolí správní budovy	228 318,00 Kč
Služební vjezd a tech. zázemí	434 886,20 Kč
Odstavný výběh klokanů	52 030,00 Kč
Archa jménem Zoo	2 018 280,00 Kč
Rekonstrukce správní budovy	1 522 696,03 Kč
Trafostanice	38 000,00 Kč
Vizuál Zoo	619 454,00 Kč
Rekonstrukce plynových zdrojů tepla	1 535 193,25 Kč
Byt Nezvalova	203 933,80 Kč
Provozně technický systém	111 360,00 Kč
Čtečka otisků	103 787,00 Kč
Informační systém Fusio	340 407,00 Kč
Řídicí systém MaR	98 917,50 Kč
Klimatizace - chladič	93 308,50 Kč
Úprava výběhu pandy červené	72 600,00 Kč
Zábradlí - Veterina	136 064,50 Kč
Stan	46 829,87 Kč
Pítka	149 476,60 Kč
Mokřady	544 500,00 Kč
Ohrada pro oslíka	180 411,00 Kč
Úprava expozice tygrů	248 050,00 Kč
Expozice Himaláj	3 630,00 Kč
Implementace IS	23 444,00 Kč
Elektrická tříkolka	58 350,00 Kč
Expozice páv zelený	41 000,00 Kč
Ochranné sítě	238 791,08 Kč
Ohrada pro kozy	130 559,00 Kč
Voliéra	202 320,00 Kč
Klec pro margaye	199 484,00 Kč

Strategie Zoo Brno	49 000,00 Kč
Expozice ledního medvěda	319 198,00 Kč
Vzdělávací pointy	172 425,00 Kč
Čerpání investičního fondu na opravy	4 836 901,06 Kč
Technické zhodnocení	570 472,65 Kč
Ohradníky	45 270,94 Kč
Veterina	525 201,71 Kč
CELKEM ČERPÁNÍ FONDU	54 171 431,13 Kč

Konečný zůstatek k 31. 12. 2024

19 000 466,45 Kč

Investiční fond má zřízený zvláštní bankovní účet a je plně krytý.

b) Fond rezervní v tis. Kč

FOND REZERVNÍ							
Stav k 1.1.	Tvorba			Čerpání			Stav k 31.12.
		Plán	Skutečnost		Plán	Skutečnost	
19 398	Příděl ze zlepšeného výsledku hospodaření		765	Další rozvoj činnosti			17 466
	Peněžní dary	2 600	3 912	Časové překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady			
	Nespotřebované dotace z rozpočtu EU vč. podílu SR			Úhrada případných sankcí za porušení rozpočtové kázně			
	Ostatní			Úhrada ztráty za předchozí léta			
				Posílení fondu investic			
				Použití pen. darů	3 000	6 609	
	Celkem tvorba	2 600	4 677	Celkem čerpání	3 000	6 609	

Počáteční zůstatek k 1. 1. 2024

19 397 536,59 Kč

Tvorba:

1. Příděl ze zlepšeného výsledku hospodaření z roku 2023
2. Dary - finanční

765 284,93 Kč
3 912 112,96 Kč

Celkem

4 677 397,89 Kč

Čerpání:

1. Čerpání veřejné sbírky medvědi	
2. Čerpání veřejné sbírky na projekt Kura – Kura	
3. Čerpání veřejné sbírky na projekt jeřáb mandžuský	2 035 438,45 Kč
4. Čerpání veřejné sbírky na projekt orel kamčatský	58 611,72 Kč
5. Čerpání veřejné sbírky Jsme v tom spolu	564,00 Kč
6. Čerpání veřejné sbírky Jinačovice	42 546,00 Kč
7. Ostatní	960,00 Kč
8. Převod do investičního fondu	1 459,00 Kč
9. Úhrada ztráty minulých let	410 225,03 Kč
	3 064 290,00 Kč
Celkem	995 000,00 Kč
	6 609 094,20 Kč

Konečný zůstatek k 31. 12. 2024**17 465 840,28 Kč**

Rezervní fond má zřízený samostatný bankovní účet a je plně krytý.

c) Fond odměn v tis. Kč

FOND ODMĚN							
Stav k 1.1.	Tvorba			Čerpání			Stav k 31.12.
		Plán	Skutečnost		Plán	Skutečnost	
2 000	Příděl ze zlepšeného výsledku hospodaření		0	Odměny zaměstnancům	0	0	2 000
				Překročení prostředků na platy		0	
	Celkem tvorba	0	0	Celkem čerpání	0	0	

Počáteční zůstatek k 1. 1. 2024**2 000 000,00 Kč****Tvorba:****0,00 Kč****Čerpání:****0,00 Kč****Konečný zůstatek k 31. 12. 2024****2 000 000,00 Kč**

Fond odměn nemá zřízený zvláštní bankovní účet a je plně krytý z běžného účtu.

d) FKSP

FKSP							
Stav k 1.1.	Tvorba			Čerpání			Stav k 31.12.
		Plán	Skutečnost		Plán	Skutečnost	
449	Příděl do fondu na vrub nákladů	527	494	Úhrada potřeb zaměstnanců	475	515	153
	Ostatní			Produkty spoření na stáří	50	275	
	Celkem tvorba	527	494	Celkem čerpání	525	790	

Počáteční zůstatek k 1. 1. 2024**448 604,37 Kč****Tvorba :**

Příděl do fondu na vrub nákladů

494 447,23 Kč

Celkem**494 447,23 Kč****Čerpání:**

- obědy (příspěvek)

369 760,00 Kč

- rekreace (příspěvek)

17 900,00 Kč

- sport a kultura

31 650,60 Kč

- peněžní dary zaměstnancům

96 500,00 Kč

- penzijní připojištění (příspěvek)

274 500,00 Kč

Celkem**790 310,60 Kč****Konečný zůstatek k 31. 12. 2024****152 741,00 Kč**

Tvorba a čerpání prostředků tohoto fondu se řídí dle vyhlášky o FKSP č. 114/2002 Sb., vlastním plánem a směrnicí SM 039 - Používání FKSP.

Fond kulturních a sociálních potřeb má zřízen zvláštní bankovní účet a je plně krytý.

V. Kontrolní činnost

1. Roční plán kontrolní činnosti prováděné organizací

V souladu s § 30 zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě byl sestaven roční plán interního auditu v Zoo Brno a stanici zájmových činností, příspěvkové organizaci (dále jen Zoo Brno) na rok 2024.

Plán interních auditů:

audit č.1 – DPP, DPČ- zákonný limit čerpaných dohod

audit č.2 – Evidence smluv, registr smluv

audit č.3 – Poskytování osobních ochranných prostředků (OOP)

audit č.4 - Ochrana oznamovatelů v rámci organizace

audit č.5 - závěrečný shrnující audit, prověření plnění návrhů doporučení v rámci interních auditů, které byly provedeny v organizaci v roce 2024.

Interní audity prováděné průběžně v organizaci v roce 2024

1. **Finanční audit** – Cílem je ověřování údajů vykázaných ve finančních, statistických a jiných výkazech, v rozvaze a v přehledu o peněžních prostředcích, zda je věrně zobrazen majetek, jeho zdroje financování a hospodaření s ním.
2. **Audit výkonu** – poskytuje nezávislé ujištění o hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti kontrolovaných činností. Klade si za cíl identifikovat oblasti, kde je výkonnost slabá, a snaží se pomoci kontrolované osobě k jejímu zlepšení.
3. **Audit systému** – prověřuje a hodnotí systémy zajištění příjmů organizace, financování jeho činnosti a zajištění správy veřejných prostředků.

2. Vyhodnocení plánu kontrolní činnosti prováděné organizací za předchozí rok

2.1. Úvod

V souladu s ustanovením § 31 odst. 3 zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů v platném znění (dále jen zákon o veřejné kontrole), předkládá vedoucí ředitelského úseku Zoo Brno a stanice zájmových činností, příspěvkové organizace (dále jen Zoo Brno) ředitelce Zoo Brno „Roční zprávu o výsledcích interních auditů realizovaných v Zoo Brno v roce 2024“.

2.2. Audity realizované v roce 2024

Výsledky auditů

audit č.1/2024 – DPP, DPČ- zákonný limit čerpaných dohod

Auditované období: rok 2023

Audit vykonáván v období: 2. 1. - 15. 4. 2024

Předmět auditu: Kontrola zaměřena na prověření personální agendy (DPP, DPČ) v organizaci v roce 2023.

Cíl auditu: Cílem interního auditu je prověření personální agendy organizace v roce 2023, konkrétně zaměřeno na dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti (DPP, DPČ).

Auditovaný útvar: personální

Zaměření auditu: audit výkonu

Závěr auditu: V rámci předmětného interního auditu č. 1/2024 nebyly zjištěny žádné nedostatky.

audit č.2/2024 – Poskytování osobních ochranných prostředků (OOP)

Auditované období: rok 2023/2024

Audit vykonáván v období: 1. 4. - 15. 12. 2024

Předmět auditu: kontrola a prověření poskytování osobních ochranných pracovních pomůcek (OOPP).

Cíl auditu: předmětný Audit je zaměřen na kontrolu a prověření poskytování osobních ochranných pracovních pomůcek (OOPP) v organizaci Zoo Brno.

Auditovaný útvar: ekonomický

Zaměření auditu: audit výkonu

Závěr auditu: V rámci předmětného interního auditu č. 2/2024 nebyly zjištěny žádné závažné nedostatky.

2.3. Souhrnné zhodnocení výsledků interního auditu

V návaznosti na zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole v Zoo Brno a stanici zájmových činností, příspěvkové organizaci, je zpracován pro každý rok plán interního auditu.

Na základě schváleného ročního plánu interních auditů pro rok 2024, ředitelkou Zoo Brno, Mgr. Radanou Dungelovou byly v roce 2024 provedeny tyto interní audity: 0 audit finanční, 0 audit systému, 2 audity výkonu.

Celkem tedy byly v roce 2024 provedeny 2 interní audity (počet interních auditů v ročním plánu interního auditu byl 5. Tento plán nebyl naplněn z důvodu velkého časového vytížení auditora mimo Zoo Brno). Žádné závažné nedostatky, které by zásadním způsobem nepříznivě ovlivňovaly činnost Zoo Brno a stanice zájmových činností, příspěvkové organizace, nebyly zjištěny.

VI. Informace o výsledku inventarizace majetku a závazků

1. Vyhodnocení průběhu inventur

Pro zabezpečení inventarizace majetku a závazků k 31. 12. 2024 dle §29 a §30 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví a o inventarizaci majetku a závazků vydal ředitel na základě Směrnice SM-022 Inventarizace majetku a závazků Příkaz ředitele č. 2/2024, obsahující plán inventur dle §5 vyhlášky č. 270/2010 Sb., jmenování inventarizačních komisí a postupy při organizaci a provádění inventur.

Inventarizace proběhla v souladu s Příkazem ředitele ke dni 31. 10. 2024. K tomuto rozhodnému dni byl sestaven Inventurní soupis č. 1. a k 31. 12. 2024, k tomuto rozvahovému dni, byly sestaveny inventurní soupisy č. 2, č. 3 a dodatečný inventurní soupis č. 1. Seznam inventurních soupisů a dodatečných inventurních soupisů včetně uvedení rozsahu seskupení inventarizačních položek je uveden v příloze č. 1 této inventarizační zprávy.

Podklady provedení fyzických i dokladových inventur byly pro jednotlivé inventarizační komise řádně připraveny a členy inventarizačních komisí, kteří byli zodpovědní za zjištění skutečného stavu, zkontrolovány.

1. Informace o zjištěných inventarizačních rozdílech a zúčtovatelných rozdílech

Při zpracování informací uvedených v inventarizačních evidencích osobami zodpovědnými za zjištění skutečného stavu bylo u zjištěných ztrát v rámci norem přirozených úbytků zásob postupováno v souladu se stanovenými limity.

- **Inventurní soupis č. 1:**

Inventarizace dlouhodobého majetku účtovaného na účtech třídy 0 dle jednotlivých evidencí majetku na příslušných lokalitách.

Byly zjištěny určité rozdíly v evidenci majetku – např. míč enrichmentový pro bizony, ohradník Combi atd. – věci se dohledávají, případně přesně lokalizují.

- **Inventurní soupis č. 2:**

- 1) Inventarizace skladů (krmivo, technický materiál, ochranné oděvy KS, elektromateriál, (tm) dílny, (tm) doprava, čisticí a hygienické potřeby, čisticí a hygienické potřeby KS, kancelářské potřeby, obaly)

Inventarizace byla provedena fyzickým zjištěním a následně porovnána s účetní evidencí k 31. 12. 2024.

Zjištěny byly následující rozdíly:

Sklad krmiva, č. účtu 112/01

Přebytek:	2 065,22 Kč
Manko:	- 8 121,86 Kč
Rozdíl	- 6 056,64 Kč

Největší inventurní rozdíl byl zjištěn u sena, slámy a siláže ve výši 4.691,22 Kč – plíseň v balících, nepřesné navažování. U ovoce a zeleniny převážně hniloba. U ostatních surovin – maso, holata, krmivo pro rybičky byly rozdíly způsobené špatným výdejem ze skladu při přípravě krmení pro zvířata, případně administrativními chybami.

Vzniklé rozdíly byly proúčtovány před ukončením roční účetní závěrky.

Sklad technického materiálu, č. účtu 112/02, 03, 07, 82

Jedná se o technický materiál, ochranné oděvy, čisticí prostředky, kancelářské potřeby

Přebytek: 10 828,00 Kč

Manko: - 11 779,22 Kč

Rozdíl - 951,22 Kč

Rozdíly vznikly záměnou při vydání technických materiálů, ochranných oděvů, čisticích a hygienických potřeb a kancelářských potřeb. Vzniklé rozdíly byly proúčtovány před ukončením roční účetní závěrky.

Sklad technického materiálu dílny, č. účtu 112/04, 05

Rozdíl - 2 740,17 Kč

Rozdíl vznikl prořezem materiálu především u různých druhů pletiva.

Vzniklý rozdíl byl proúčtován před ukončením roční účetní závěrky.

2) Zboží (UP zboží, obaly)

Inventarizace byla provedena fyzickou kontrolou.

Sklady UP (upomínkových předmětů) – č. účtu 132/30 - 35

Přebytek: 6 780,81 Kč

Manko: - 6 596,97 Kč

Rozdíl: 183,84 Kč

Rozdíly vznikly především záměnou jednotlivých druhů UP u prodejců – brigádníků, různým počtem předmětů v balení, znehodnocením předmětů při manipulaci.

Vzniklé rozdíly byly proúčtovány před ukončením roční účetní závěrky.

● Inventurní soupis č. 3:

Inventarizace finančního majetku proběhla fyzickým přepočítáním pokladen a cenin.

Nebyly zjištěny žádné další inventarizační rozdíly.

Žádné jiné zúčtovatelné rozdíly nebyly zjištěny.

VII. Informace o doplňkové činnosti

Doplňkovou činnost vykazuje Zoo Brno u táborů pro děti pořádané v zoo i na SEV Hlídka. Výnosy jsou stabilní, protože počet míst je kapacitně omezen a zájem převyšuje nabídku. Cena táborů je pouze každoročně upravována o nárůst nákladů. Problém je pouze se získáváním kvalifikovaných vedoucích, protože tábory organizované jinými subjekty mohou nabídnout podstatně vyšší mzdové ohodnocení než Zoo Brno.

V roce 2024 bylo dosaženo výnosů 1 426 335,00 Kč, náklady byly 713 330,81 Kč, HV před zdaněním byl 713 004,19 Kč.

V Brně dne 25. 2. 2025

Mgr. Radana Dungalová,
ředitelka Zoo Brno